

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.
Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
PEBLAKY GYÖRGY.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, Félévre 4 P,
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 29. szám.

Vasárnap, július 15.

A magyarság mostohái.

Abban a nagy nemzetközi versengésben, amelyet a természet titkainak megfejtéséért folytat az emberiség, egy magyar fiú neve is dicsőséges fényel ragyog fel. Az olasz Marconi ördögien csodálatos találmánya után, amelyet szikratáviró néven ismer a világ, a magyar Mihályi Dénes megoldotta a távolbalátásnak szinte megfejtetlennek hitt titkát. Egy magyar mérnöknek lehet majd köszönni, hogy valamelyik alföldi tanyaház szobájában megindítunk egy kis skatulyába rejtett masinát és nemcsak elbeszélgetünk Amerikában élő rokonunkkal, vagy ba-

rátunkkal, de össze is mosolyoghatunk vele, mert a magyar fiú találmánya lehetővé teszi, hogy színről-szinre láthassuk is azt, akivel — noha sok-sok ezer kilométernyi távolságban van tőlünk — elbeszélgetünk.

Szinte kábultan gondolunk azokra a határtalan lehetőségekre, amelyeket a magyar találmány — a távolbalátás — elénk tár. Hiszen Budapestről végignézhetünk egy londoni, vagy milánói színházi előadást s ha Amerikában sportversenyt rendeznek, csak magunk elé tesszük az ördögös masinát és végignézhetjük, végigizgulhatjuk

„Királyugrás“ hét lovon keresztül.

Ósi német szokás az ugynevezett „királyugrás“, melyet az nyer meg, aki hat lovon átugrik. Egy osztrák káplár a mostanában megtartott versenyen rekordot javított, mert hat ló helyett hét lovon ugrott át. Képzünk ezt az érdekes pillanatot örökíti meg.

a világ legjobb atlétáinak, vagy uszóinak küzdelmét. A távolbalátó szobánkba hozza a véres ütközetek borzalmas színjátékát, idegen országok ezer távoli szépségét, katonai parádék csillogó pompáját, fényes ünnepek minden ragyogását, idegen hírességek alakját, mozgását, az egész világot!

A lángelméjű magyar fiut most az egész világ megostromolja: vagyonokat kínálnak fel neki a ma még beláthatatlan hatású találmányért. Berlin — ahol Mihályi Dénes él — ma a világ érdeklődésének a középpontja, éppen e magyar fiu találmánya miatt.

Sajnos, ebből a találmányból nekünk csak — dicsőség marad meg. Mihályi Dénes évekkel ezelőtt elhagyta hazáját, ahol közönnyel kísérték munkáját, megmosolyogták törekvéseit. Elküldötte őt innen a nagy magyar közöny, amely nem tudja megbecsülni a magunk értékeit. Hiszen százszor kedvesebb nekünk az idegen siker, mint a magyar dicsőség s mi, akik fellobogózzuk városunkat a külföldi nemzetek fiaiért, tapsolni is elfelejtünk, ha a mi vérünkben fakadt testvér ér el sikert a népek nagy versenyében. Csak a napokban tért haza Olaszországból Kaszala Károly, a kétszeres világrekorder repülő s őt, akit egész Olaszország mámorosan ünnepelt azért a vakmerő bravurjáért, hogy egy liliputi repülőgéppel a napsugaras olasz földre szárnyalt, — itthon még üdvözölni is elfelejtették. Olaszországban ezren meg ezren bucsuztatták, — itthon nem fogadta senki más, csak a rettentő magyar közöny.

Szomorú tény, de így van: nem becsüljük meg a magyar dicsőséget. Az idegen középszerűséget körültömjenezük, a magunk hőseit még arra sem méltatjuk, hogy a kalapunkat megbiccentsük előttük. A magyar sikert nem méltányoljuk, a magyar tehetséget veszni hagyjuk. Pedig mennyi tehetség, mennyi lángelme születik ezen a mostoha földön, a magyar közönybe! Mennyi isteni szikra hamvad itt el, mielőtt fellángolhatott volna, mennyi művész, író, tudós kallódik itt el, mielőtt megfesthette volna remekművét, megírhatta volna világraszóló könyvét, megtehetette volna örökdicőségű tudományos felfedezését! A Teremtő beléjük oltotta az isteni szikrát, de a mi közönyünk hidegében kihamvadt annak a szikrának a tüze...

Nem keserű és megdöbbenő dolog-e az, hogy egész sereg magyar fiu van, akiből világhíres festő, szobrász, költő, tudós lehetne s ahelyett világeletemben disznót őriz, vagy gulyát legeltet a mezőn? Kondás, vagy gulyás marad holtáig, mert nem akad senki, aki belenézne a lelkébe és megkérdezné tőle: mi a vágyad, mi az álmod, mi az akaratod? Elhever napszálltáig a mezőn s csak csendes furulyaszóban sirja el öntudatlan vágyakozását. Azért olyan szomorú a tilinkójuk szava, mert a lelkükbe oltott isteni szikra hamvadása zokog fel benne. Az isteni szikráé, amelyet mielőtt felismertek volna — el kell hamvadnia ebben a szörnyű magyar közönyben...

Nyolcezer tanár és tanító kongresszusa.

Az ország tanárai és tanítói az elmúlt héten országos kongresszust tartottak a fővárosban, hogy a nevelés- és oktatásügy kérdéseit megvitassák. A kongresszuson közel nyolcezer tanító és tanár vett részt. A megnyitó gyűlés a Vigadó hatalmas termében zajlott le. Az előkelőségek soraiban megjelentek: József királyi herceg, Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás, Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, az egyetemek és főiskolák tanárai és a magyar közoktatásügy számos kiválósága.

A Himnusz eléneklése után Négyessy László egyetemi tanár megnyitotta a gyűlést, üdvözölte a megjelenteket s azt indítványozta, hogy a kormányzót hódolattal köszöntsék. A lelkes éljenzés percekig tartott; majd József királyi herceg szavai csendültek fel:

— Nekem itt a földön csak egy célom van: hűségesen,

utolsó leheletemig szolgálni szegény hazámat és a magyar nemzetet. Szeretettel viseltetem a magyar tanító és tanár iránt, mert úgy nevelte a magyar ifjúságot, hogy azok hőskökké váltak a harctereken. Kérem Istentől, hogy megérjük azt, amiért dolgozunk, Magyarország feltámadását.

Serédi Jusztinián hercegprimás többek között így szólt:

— Nem távolállót ért a kitüntetés, amikor a kongresszus engem fővédőtül választott, mert én magam is a tanári pályán kezdtem közéleti működésemet és a kongresszus minden egyes tagjával munkatársnak, közös munka részesének érzem magam. Amikor ezt a hatalmas tábort látom, lelkem a távolba száll, azokba a kis házakba, ahol a magyar falvakban a magyarság sorsát intézik a magyar tanítók!

Ezután Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter emelkedett szólásra:

— Korszakos szózáttal örvendeztette meg a kormányzó a magyar népet Péter és Pál ünnepén. A magyar népoktatásügynek abban a jelentős mozzanatában, melyet ez a szózat jelez, hatalmas lépést tesz előre a magyar kultúra. A magyar népoktatás fejlődésében három ütemre kívánok rámutatni. Először büszke örömmel akarom megállapítani, hogy ebben a mi páratlanul súlyos helyzetünkben sikerült ötezer tantermet és tanítói lakást biztosítanunk. Nem hallgathatom el azonban, hogy ezzel az ötezer tanteremmel csak azokat a legnagyobb bajokat orvosoltuk, amelyek a legsürgősebben kívántak orvoslást. Azonban fajunk elpusztíthatatlan ősi ereje, hála Istennek, oda vezetett, hogy immár a magyar anyák felszöktették a születési arányszámot és így a legközelebbi esztendőben 700.000-re fog emelkedni a tankötelesek száma. Ezeknek a részére újabb három ezer tantermet és tanítói lakást kell majd építeni. Mindez meglesz, mert meg kell lennie. A magyar népiskolával a magyar nemzet erkölcsi fejlődésének biztos alapját akarjuk lerakni. Ezt szolgálja majd a nyolcosztályú népiskola, melynek teljes kialakulását tizenkét esztendőre szánja a Bethlen-kormány. A magyar népiskola ezzel válik majd teljessé és ezzel pótoljuk mi majd azt a munkát, amelyben visszamaradtunk. Százhatvan esztendővel volt a magyar nemzet hátrább, mint Európa többi része, mert a török ellen védte ez alatt a hosszú idő alatt Nyugat-Európát. Amit ez idő alatt mulasztott, azt kell most helyrehozni. Ebben a munkában nagy feladat vár a magyar tanítóságra.

A kongresszus tagjai hosszantartó tapssal fogadták a miniszter szavait. Amikor a tapsorkán elült, Ripka Ferenc főpolgármester, majd Purébl Győző dr. tanácsnok mondottak beszédeket és Quint József tanítóképzőintézeti igazgató és Hosszay Lajos dr. államtitkár tartottak előadásokat.

Másnap az egyes szakosztályok tartottak gyűléseket. A középiskolai szakosztály értekezletén sürgették, hogy ne négy évig, hanem hat esztendeig tanítsák az egyetemeken a tanárjelölteket. A polgári iskolai szakosztályban elhangzott előadások során javasolták a polgári leányiskola tanítási idejének hat esztendőre való felemelését. A kisdiednevelési szakosztályban az óvónők feladatairól tanácskoztak. A népművelési osztály gyűlésén a tanítók egyetemi kiképzését sürgették. A tanítóképzőintézeti osztályban a tanárképzés reformjáról tartottak előadásokat.

A mezőgazdasági szakosztályban Czettler Jenő többek között ezeket mondotta: „A kormányzó a közelmúlt napokban hívta föl a kultuszminisztert a mezőgazdasági népesség kultúrájának gyorsabb tempóban történendő kiépítésére. E kérdésnél százezrek neveléséről és azoknak hivatásszerű gazdasági életre való előkészítéséről van szó. A jövő iskola típusa e téren csak az önálló gazdasági népiskola lehet. Az lesz az igazi nemzeti kulturpolitika, ha az iskola növendékeinek százezrei bekapcsolódnak a nemzeti termelésbe. Ez lesz az igazi aranyváltánk, mely a nemzeti erőgyűjtésben napról-napra növekedni fog.”

A többi szakosztályok ülésén az ipari, kereskedelmi és zenei oktatás, valamint a rajztanítás kérdéseiről tanácskoztak.

Az utolsó ülésen Csorba Ödön elemiiskolai igazgató a tanítói munka értékeléséről tartott előadást és kérte a kormányt, hogy a tanító munkáját a legjobban értékelt hivatás közé sorozza és a tanítóságot a megélhetés gondjaitól mentesítse. Hódossy Antal kaposvári iskolaigazgató javasolta, hogy a kongresszus biztosítsa szeretetéről és üdvözölje az elszakított országrészek tanítóságát. Az ülés az indítványokat egyhangú tapssal elfogadta, majd Négyessy László mondott köszönetet Horthy Miklós kormányzónak, valamint a kormánynak.

„Akié a föld, azé az ország!” Schandl Károly dr. beszámoló körútja.

Schandl Károly dr. ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, az OKH vezérigazgatója, Péter és Pál napján háromnapos beszámoló körútra indult *devecseri* választókerületében, amelynek során kerületének hét községében mondott tájékoztató beszédet. Schandl Károlyt, akinek beszámolóján Örfly Imre és Rubinek István országgyűlési képviselők is résztvettek, a kerület nagy lelkesedéssel fogadta.

A beszámolón Schandl Károly mindenekelőtt az ország külpolitikai helyzetével foglalkozott.

— Közép-Európa békéjének és rendjének biztosítása — mondotta — hovatovább megoldásra váró nemzetközi kérdés lesz. Ha a népek szövetsége Közép-Európában békét és rendet akar, ez csak a trianoni szerződés módosításával és Magyarország területének növelésével lehetséges.

Hangsúlyozta ezután Schandl Károly, hogy a kormány mindent elkövet, hogy a *termelés nyugodt folyamat*at biztosítsa. Nagy megkönnyebbülés lesz, hogy a földbirtokreform pénzügyi megoldása végre biztosítottnak tekinthető azzal a kedvező kölcsönrel, amelyet a svéd-amerikai tröszt révén kapunk. De egy éven belül gondoskodik a földmivelésügyi kormány arról is, hogy *törvényjavaslat* segítségével a magyar gazdák és földmives polgárok öreg napjaikra ne kerüljenek koldusbotra. Rátért végül Schandl Károly a *földbirtokreformmal kapcsolatos* időszerű kérdésekre is. A földbirtokreform befejeződött, de végzetes hiba lenne a magyar földdel szemben, ha azt a nemzetközi tőke prédájául oda dobnánk. A Keresztény Kisgazda, Földmives és Polgári Párt képviselői rendületlenül állanak a *nemzeti és demokratikus földbirtokpolitika* mellett, amelyet Bethlen István és Mayer János a napokban benyújtott és letárgyalt javaslattal csak megszilárdít. Kijelentem, — mondotta Schandl Károly — hogy én a földbirtokforgalommal kapcsolatosan az *állam elővásárlási jogát a nemzeti lét szempontjából nélkülözhetetlennek tartom*. Károlyi Sándor mondotta annakidején, hogy *akié a föld, azé az ország*. Amikor azt látjuk, hogy a körülöttünk lévő országok kormányai fokozottabb mértékben élnek a földbirtokforgalom megkötésének jogával, akkor nekünk igenis ugyanezt kell tennünk.

A horvát földmivesszövetség meggyilkolt vezéreinek temetése.

A belgrádi parlamentben meggyilkolt két horvát képviselői részvét mellett temették el Zágrábban. A horvát földmivesek ezer koszorút vittek a koporsó elé és a temetési szertartáson tizezrek jelentek meg. Képünk a koszorútvivő földmiveseket ábrázolja.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

A beszámológyűlések közönsége mindenütt meleg ünneplésben részesítette a gazdatársadalom népszerű vezérét.

A falusi iparosok és kereskedők két hétre aratási szabadságot adnak a tanoncoknak.

Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz abban az irányban, hogy a *munkaadók faluhelyen legalább kétheti időre fizetés nélküli szabadságot adjanak azoknak a tanulóknak, akik a mezőgazdasági munkálatokban segédkezni tudnak s egyébként a leventeintézmény gyakorlataira kötelesek volnának járni*.

Más forrásból úgy értesülünk, hogy a kaposvári leventekörzet az aratási idényre való tekintettel *aratási szabadságot engedélyezett a mezőgazdasággal foglalkozó leventéknek*. A leventék a szabadságot csak úgy vehetik igénybe, ha igazolják, hogy mezőgazdasággal foglalkoznak. *A szabadság alatt a leventegyakorlatokon nem kötelesek az ifjak megjelenni, csupán az Istentiszteleteken*.

A kereskedelemügyi miniszter leirata egybekapcsolódik ezzel a mozgalommal, amely a leventeifjaknak a mezőgazdasági munkálatokban való foglalkoztatását segíti elő. Abban az időben tehát, amikor a leventeköteles ifjak gyakorlatra volnának kénytelenek járni, most a mezőgazdasági munkálatokban vehetnek részt s elősegíthetik ezeknek a munkálatoknak mielőbbi befejezését.

Négymillió métermázsával több gabona terem, mint tavaly A földmivelésügyi minisztérium vetésjelentése?

A földmivelésügyi minisztérium által legutóbb közzétett termésjelentés eltérően a korábbiaktól, már nem a tavalyi, hanem az új gazdasági év vetésterületének adataira támaszkodva közli becsléseit. A főtermények közül csak a rozs és tengeri vetésterülete csökkent a tavalyihoz képest, míg a többieké növekedett. A becslési eredmények nemcsak a legutóbbi jelentésben foglalt adatoknál kedvezőbbek, hanem jobbak a tavalyi tényleges eredményénél is. Így a búza-

a világ legjobb atlétáinak, vagy uszóinak küzdelmét. A távolbalátó szobánkba hozza a véres ütközetek borzalmas színjátékát, idegen országok ezer távoli szépségét, katonai parádék csillogó pompáját, fényes ünnepek minden ragyogását, idegen hírességek alakját, mozgását, az egész világot!

A lángelméjü magyar fiut most az egész világ megostromolja: vagyonokat kínálnak fel neki a ma még beláthatatlan hatású találmányért. Berlin — ahol Mihályi Dénes él — ma a világ érdeklődésének a középpontja, éppen e magyar fiu találmánya miatt.

Sajnos, ebből a találmányból nekünk csak — dicsőség marad meg. Mihályi Dénes évekkal ezelőtt elhagyta hazáját, ahol közönnyel kísérték munkáját, megmosolyogták törekvéseit. Elküldötte őt innen a nagy magyar közöny, amely nem tudja megbecsülni a magunk értékeit. Hiszen százszor kedvesebb nekünk az idegen siker, mint a magyar dicsőség s mi, akik fellobogozzuk városunkat a külföldi nemzetek fiaiért, tapsolni is elfelejtünk, ha a mi vérünkben fakadt testvér ér el sikert a népek nagy versenyében. Csak a napokban tért haza Olaszországból Kaszala Károly, a kétszeres világrekorder repülő s őt, akit egész Olaszország mámorosan ünnepelt azért a vakmerő bravurjáért, hogy egy liliputi repülőgéppel a napsugaras olasz földre szárnyalt, — itthon még üdvözölni is elfelejtették. Olaszországban ezren meg ezren bucsuztatták, — itthon nem fogadta senki más, csak a rettentő magyar közöny.

Szomorú tény, de így van: nem becsüljük meg a magyar dicsőséget. Az idegen középszerűséget körültömjenezük, a magunk hőseit még arra sem méltatjuk, hogy a kalapukat megbiccentsük előttük. A magyar sikert nem méltányoljuk, a magyar tehetséget veszni hagyjuk. Pedig mennyi tehetség, mennyi lángelme születik ezen a mostoha földön, a magyar közönybe! Mennyi isteni szikra hamvad itt el, mielőtt fellángolhatott volna, mennyi művész, író, tudós kallódik itt el, mielőtt megfesthette volna remekművét, megírhatta volna világraszóló könyvét, megtehetette volna örökdicőségű tudományos felfedezését! A Teremtő beléjük oltotta az isteni szikrát, de a mi közönyünk hidegében kihamvadt annak a szikrának a tüze...

Nem keserű és megdöbbenő dolog-e az, hogy egész sereg magyar fiu van, akiből világhíres festő, szobrász, költő, tudós lehetne s ahelyett világeletemben disznót őriz, vagy gulyát legeltet a mezőn? Kondás, vagy gulyás marad holtáig, mert nem akad senki, aki belenézne a lelkebe és megkérdezné tőle: mi a vágyad, mi az álmod, mi az akaratod? Elhever napszálltáig a mezőn s csak csendes furulyaszóban sirja el öntudatlan vágyakozását. Azért olyan szomorú a tilinkójuk szava, mert a lelkükbe oltott isteni szikra hamvadása zokog fel benne. Az isteni szikráé, amelyet mielőtt felismertek volna — el kell hamvadnia ebben a szörnyű magyar közönyben...

Nyolcezer tanár és tanító kongresszusa.

Az ország tanárai és tanítói az elmúlt héten országos kongresszust tartottak a fővárosban, hogy a nevelés- és oktatásügy kérdéseit megvitassák. A kongresszuson közel nyolcezer tanító és tanár vett részt. A megnyitó gyűlés a Vigadó hatalmas termében zajlott le. Az előkelőségek soraiban megjelentek: József királyi herceg, Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, az egyetemek és főiskolák tanárai és a magyar közoktatásügy számos kiválósága.

A Himnusz elénekélése után Négyessy László egyetemi tanár megnyitotta a gyűlést, üdvözölte a megjelenteket s azt indítványozta, hogy a kormányzót hódolattal köszöntsék. A lelkes éljenzés percekig tartott; majd József királyi herceg szavai csendültek fel:

— Nekem itt a földön csak egy célom van: hűségesen,

utolsó lehettemig szolgálni szegény hazámat és a magyar nemzetet. Szeretettel viseltem a magyar tanító és tanár iránt, mert úgy nevelte a magyar ifjúságot, hogy azok hőskökké váltak a harctereken. Kérem Istentől, hogy megérjük azt, amiért dolgozunk, Magyarország feltámadását.

Serédi Jusztinián hercegprímás többek között így szólt:

— Nem távolállót ért a kitüntetés, amikor a kongresszus engem fővédőül választott, mert én magam is a tanári pályán kezdtem közéleti működésemet és a kongresszus minden egyes tagjával munkatársnak, közös munka részesének érzem magam. Amikor ezt a hatalmas tábort látom, lelkem a távolba száll, azokba a kis házakba, ahol a magyar falvakban a magyarság sorsát intézik a magyar tanítók!

Ezután Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter emelkedett szólásra:

— Korszakos szózáttal örvendeztette meg a kormányzó a magyar népet Péter és Pál ünnepén. A magyar népoktatásügynek abban a jelentős mozzanatában, melyet ez a szózat jelez, hatalmas lépést tesz előre a magyar kultúra. A magyar népoktatás fejlődésében három ütemre kívánok rámutatni. Először büszke örömmel akarom megállapítani, hogy ebben a mi páratlanul súlyos helyzetünkben sikerült ötezer tantermet és tanítói lakást biztosítanunk. Nem hallgathatom el azonban, hogy ezzel az ötezer tanteremmel csak azokat a legnagyobb bajokat orvosoltuk, amelyek a legsürgősebben kívántak orvoslást. Azonban fajunk elpusztíthatatlan ősi ereje, hála Istennek, oda vezetett, hogy immár a magyar anyák felszöktették a születési arányszámot és így a legközelebbi esztendőben 700.000-re fog emelkedni a tankötelesek száma. Ezeknek a részére újabb három ezer tantermet és tanítói lakást kell majd építeni. Mindez meglesz, mert meg kell lennie. A magyar népiskolával a magyar nemzet erkölcsi fejlődésének biztos alapját akarjuk lerakni. Ezt szolgálja majd a nyolcosztályú népiszkola, melynek teljes kialakulását tizenkét esztendőre szánja a Bethlen-kormány. A magyar népiszkola ezzel válik majd teljessé és ezzel pótoljuk mi majd azt a munkát, amelyben visszamaradtunk. Százhatvan esztendővel volt a magyar nemzet hátrább, mint Európa többi része, mert a török ellen védte ez alatt a hosszú idő alatt Nyugat-Európát. Amit ez idő alatt mulasztott, azt kell most helyrehozni. Ebben a munkában nagy feladat vár a magyar tanítóságra.

A kongresszus tagjai hosszantartó tapssal fogadták a miniszter szavait. Amikor a tapsorkán elült, Ripka Ferenc főpolgármester, majd Purébl Győző dr. tanácsnok mondottak beszédeket és Quint József tanítóképzőintézeti igazgató és Ilosvay Lajos dr. államtitkár tartottak előadásokat.

Másnap az egyes szakosztályok tartottak gyűléseket. A középiskolai szakosztály értekezletén sürgették, hogy ne négy évig, hanem hat esztendeig tanítsák az egyetemeken a tanárjelölteket. A polgári iskolai szakosztályban elhangzott előadások során javasolták a polgári leányiskola tanítási idejének hat esztendőre való felemelését. A kisednevelési szakosztályban az óvónők feladatairól tanácskoztak. A népművelési osztály gyűlésén a tanítók egyetemi kiképzését sürgették. A tanítóképzőintézeti osztályban a tanárképzés reformjáról tartottak előadásokat.

A mezőgazdasági szakosztályban Czettler Jenő többek között ezeket mondta: „A kormányzó a közelmúlt napokban hívta föl a kultuszminisztert a mezőgazdasági népesség kultúrájának gyorsabb tempóban történendő kiépítésére. E kérdésnél százezrek neveléséről és azoknak hivatásszerű gazdasági életre való előkészítéséről van szó. A jövő iskola típusa e téren csak az önálló gazdasági népiszkola lehet. Az lesz az igazi nemzeti kulturpolitika, ha az iskola növendékeinek százezrei bekapcsolódnak a nemzeti termelésbe. Ez lesz az igazi aranyváltánk, mely a nemzeti erőgyűjtésben napról-napra növekedni fog.”

A többi szakosztályok ülésén az ipari, kereskedelmi és zenei oktatás, valamint a rajztanítás kérdéseiről tanácskoztak.

Az utolsó ülésen Csorba Ödön elemiiskolai igazgató a tanítói munka értékeléséről tartott előadást és kérte a kormányt, hogy a tanító munkáját a legjobban értékelt hivatás közé sorozza és a tanítóságot a megélhetés gondjaitól mentesítse. Hódossy Antal kaposvári iskolaigazgató javasolta, hogy a kongresszus biztosítsa szeretetéről és üdvözölje az elszakított országrészek tanítóságát. Az ülés az indítványokat egyhangú tapssal elfogadta, majd Négyessy László mondott köszönetet Horthy Miklós kormányzónak, valamint a kormánynak.

„Akié a föld, azé az ország!” Schandl Károly dr. beszámoló körútja.

Schandl Károly dr. ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, az OKH vezérigazgatója, Péter és Pál napján háromnapos beszámolókörutra indult *devecseri* választókerületében, amelynek során kerületének hét községében mondott tájékoztató beszédet. Schandl Károlyt, akinek beszámolóján *Örffy Imre* és *Rubinek István* országgyűlési képviselők is résztvettek, a kerület nagy lelkesedéssel fogadta.

A beszámolón Schandl Károly mindenekelőtt az ország külpolitikai helyzetével foglalkozott.

— Közép-Európa békéjének és rendjének biztosítása — mondotta — hovatovább megoldásra váró nemzetközi kérdés lesz. Ha a népek szövetsége Közép-Európában békét és rendet akar, ez csak a trianoni szerződés módosításával és Magyarország területének növelésével lehetséges.

Hangsúlyozta ezután Schandl Károly, hogy a kormány mindent elkövet, hogy a *termelés nyugodt folyamata*t biztosítsa. Nagy megkönnyebbülés lesz, hogy a földbirtokreform pénzügyi megoldása végre biztosítottnak tekinthető azzal a kedvező kölcsönrel, amelyet a svéd-amerikai tröszt révén kapunk. De egy éven belül gondoskodik a földművelésügyi kormány arról is, hogy *törvényjavaslat* segítségével a magyar gazdák és földműves polgárok öreg napjaikra ne kerüljenek koldusbotra. Rátért végül Schandl Károly a *földbirtokreformmal kapcsolatos* időszerű kérdésekre is. A földbirtokreform befejeződött, de végzetes hiba lenne a magyar földdel szemben, ha azt a nemzetközi tőke prédájául oda dobnánk. A Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári Párt képviselői rendületlenül állanak a *nemzeti és demokratikus földbirtokpolitika mellett*, amelyet Bethlen István és Mayer János a napokban benyújtott és letárgyalt javaslattal csak megszilárdít. Kijelentem, — mondotta Schandl Károly — hogy én a földbirtokforgalommal kapcsolatosan az *állam elővásárlási jogát a nemzeti lét szempontjából nélkülözhetetlennek tartom*. Károlyi Sándor mondotta annakidején, hogy *akié a föld, azé az ország*. Amikor azt látjuk, hogy a körülöttünk lévő országok kormányai fokozottabb mértékben élnek a földbirtokforgalom megkötésének jogával, akkor nekünk igenis ugyanezt kell tennünk.

A horvát földművespárt meggyilkolt vezéreinek temetése.

A belgrádi parlamentben meggyilkolt két horvát képviselői részvét mellett temették el Zágrábban. A horvát földművesek ezer koszorút vittek a koporsó előtt és a temetési szertartáson tizezrek jelentek meg. Képünk a koszorútvivő földműveseket ábrázolja.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

A beszámológyűlések közönsége mindenütt meleg ünneplésben részesítette a gazdatársadalom népszerű vezérét.

A falusi iparosok és kereskedők két hétre aratási szabadságot adnak a tanoncoknak.

Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz abban az irányban, hogy a *munkaadók faluhelyen legalább kétheti időre fizetés nélküli szabadságot adjanak azoknak a tanulóknak, akik a mezőgazdasági munkálatokban segédkezni tudnak s egyébként a leventeintézmény gyakorlataira kötelesek volnának járni*.

Más forrásból úgy értesülünk, hogy a kaposvári leventekörzet az aratási idényre való tekintettel *aratási szabadságot engedélyezett a mezőgazdasággal foglalkozó leventéknek*. A leventék a szabadságot csak úgy vehetik igénybe, ha igazolják, hogy mezőgazdasággal foglalkoznak. *A szabadság alatt a leventegyakorlatokon nem kötelesek az ifjak megjelenni, csupán az Isientiszteleteken*.

A kereskedelemügyi miniszter leirata egybekapcsolódik ezzel a mozgalommal, amely a leventeifjaknak a mezőgazdasági munkálatokban való foglalkoztatását segíti elő. Abban az időben tehát, amikor a leventeköteles ifjak gyakorlatra volnának kénytelenek járni, most a mezőgazdasági munkálatokban vehetnek részt s elősegíthetik ezeknek a munkálatoknak mielőbbi befejezését.

Négymillió métermázsával több gabona terem, mint tavaly A földművelésügyi minisztérium vetésjelentése?

A földművelésügyi minisztérium által legutóbb közzétett termésjelentés eltérően a korábbiaktól, már nem a tavalyi, hanem az új gazdasági év vetésterületének adataira támaszkodva közli becsléseit. A főtermények közül csak a rozs és tengeri vetésterülete csökkent a tavalyihoz képest, míg a többieké növekedett. A becslési eredmények nemcsak a legutóbbi jelentésben foglalt adatoknál kedvezőbbek, hanem jobbak a tavalyi tényleges eredményénél is. Így a búzá-

nál a jelentés holdankint 7.90 mázsás termésre, vagyis összesen 22.9 millió mázsa buzára számít. A korábbi becslés 21.7 millió mázsa buzatermésről szólt, a tavalyi tényleges termés pedig köztudomás szerint csak 20.9 millió mázsa volt. A rozs várható átlagtermése holdankint 6.58 mázsa, vagyis összesen 7.6 millió mázsa. A legutóbbi becslés még csak 7.2 millió mázsa rozsra számított, a tavalyi termés pedig a tizezer holdnál nagyobb területen csak 5.6 millió mázsa volt. Árpából 5.4 millió mázsa hozamra, vagyis 7.59 mázsás átlagtermésre számít a legújabb becslés. A múlt évhez képest tehát itt is közel negyedmillió mázsás terméstöbblet várható. A zab várható termésénél már érzeteti hatását a leapadt vetésterület. Az idén ugyanis a várható termés csak 3.1 millió mázsa lesz, ami 122.000 mázsával kevesebb, mint a tavalyi termés.

A repce 23.874 kat. hold vetésterületen kat. holdankint 4.07 q., vagyis összesen mintegy 97.900 q. repce termett. A múlt évben összesen 78.900 q. repce termett, amelynél az idei repcetermés mintegy 19.000 q.-val többnek mutatkozik.

A tengeri a meleg időjárás beálltával sokat javult, egészséges, szép haragos zöld színű, a normálisnál azonban alacsonyabb. A burgonya jól fejlődik és erősen bokros. Dusan virágzik, a gumóképződése megfelelő. Esőt kíván. A cukorrépa fejlődése erőteljes, levélzete buja s a földet egészen betakarja. Általában igen jó hozamot ígér. A takarmányrépa is igen szépen fejlődik, levélzete erős és üde színű. Gumói erősek. A kerti vetemények, ahol esőt kaptak, ott szépen fejlődtek. Ahol eső nem járt, ott öntözéssel igyekeznek azt pótolni. A paprika virágzik és fejlődésnek indult. A vöröshagyma erőteljesen fejlődik gumói egészségesek és elég nagyok. A bab általában csak gyenge termést ígért. A borsó hüvelyképződése bő, szemképződése kielégítő. A lencse alacsony maradt. A káposzta további fejlődésére eső kívánatos. Elvértve hernyó bántja. A komló indái erőteljesek, s 6—8 méter hosszúak. Tobozai jól fejlődnek, a szárazságot azonban már kezdik selyni. A kölesnek a meleg időre megindult fejlődését a csapadékhiány ismét megakasztotta. A tatárka jó fejlődésnek indult, de esőhiány miatt alacsony maradt. A cirok a hidegokozta kárt kiheverte ugyan, de fejlődése még mindig nem eléggé előrehaladt. A kender elég sűrű és tiszta, növése azonban több vidéken megállt. Virágzik. A len szintén elég sűrű, szára finomrostu, de sok vidéken alacsony maradt. A dohány a meleg időjárás beálltával javult, további fejlődéséhez azonban most már esőt kíván. A mesterséges takarmányok közül a lóhere és lucerna második kaszálása, szárítása és gyűjtése folyamatban van. Az eredmény közepes, helyenként jó. A zabos búkkönyt kielégítő eredménnyel lekaszálták. A csalamádé általában gyenge. A rétek sarjunövése jól megindult, de további fejlődéséhez esőre volna szüksége. A legelők csak ott nyujtanak a kijáró jószágnak kellő táplálékot, ahol eső járt, egyéb vidékeken a nagy melegben kiszültek.

A gyümölcsök közül a cseresznye szedése befejezéshez közeledik, mennyiségre nézve elég jó hozamot adott. A meggy is érik, s szedése folyamatban is van. Terméshozama gyengébbnek látszik, mint a cseresznyéé. A kajszinbarack termésén a tavaszi fagyok hatása látszik. Almából, körtéből és szilvából közepes, dióból gyenge termés mutatkozik. A dinnye fejlődése a tavaszi hidegek miatt visszamaradt, az utóbbi meleg időre azonban szép javulásnak indult. Érése a szokottnál később lesz.

A meleg, száraz időjárás a szőlők fejlődését általában véve kedvezően befolyásolja. A virágzás a korai fajtnál és csemegeszőlőknél befejezést nyert és mennyiségre nézve jó közepes termés várható. A szőlőilonca sok helyen nagy károkat okozott. A szőlőmoly kis mértékben szórványosan mutatkozik.

Vissza a szövetkezeti önszegély forrásaihoz!

A miskolckörnyéki Hangya-szövetkezetek legutóbb Miskolcon értekezletet tartottak, amelyen a kiküldöttek egyhangulag a szövetkezeti alaptőke emelésének szükségessége mellett döntöttek. Ez a határozat méltó válasz azoknak, akik az állami üzletrészjegyzés miatt unos-untalan támadják a szövetkezeteket.

Az értekezleten megjelent kiküldöttek, különösen pedig Ujj Jenő (Mezőcsát), Farkas Elek (Gönc), Marozs Sándor (Prügy) és Kruppa Nétusz (Hódoscsépány) lelkes szavakkal méltatták a Hangya-szövetkezetek működésének rendkívül nagy fontosságát s kiemelték annak szükségét, hogy a szövetkezetek alaptőkéjét megerősítve, ezek az intézmények még nagyobb erővel vehessék fel a küzdelmet a földmivelőnép erkölcsi és anyagi érdekeinek védelmében. Érveléseiket magáévá tette az egész értekezlet s a jelenvolt hatvanöt szövetkezeti kiküldött fogadalmat tett amellett, hogy apostolai lesznek az alaptőkegyűjtési mozgalomnak, amelyet azonnal megindítanak, mert erre most, a nyár folyamán, amikor nyitva állanak a kereseti lehetőségek, nyílik a legkedvezőbb alkalom. Minden kiküldött hangzott, hogy a szövetkezetek függetlenségét vissza kell szerezni és szabadulni kell a drága idegen tőkétől. Valamennyien annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy a mozgalomnak meg lesz a kívánt sikere, ha a szövetkezetek hivatott vezetői és az eszme őszinte hívei az ügy fontosságához mért apostoli buzgalommal portáról-portára járva fogják az alaptőkeemelés toborzó munkáját végezni.

A miskolcvidéki szövetkezetek lelkes elhatározása bizonyára magával ragadja az agrárszövetkezetek összes zászlóaljait s az egész vonalon megindul az a munka, amely biztosítja a Hangya-szövetkezetek minden idegen befolyástól ment önállóságát, a mezőgazdasági termelés fokozását s az értékesítési nehézségek megszűnését.

Gazdanagygyűlés Sásdon.

A teljes siker jegyében zajlott le július hó 1-én, vasárnap délelőtt az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara ezidei utolsó kerületi gazdaggyűlése Sásdon, Baranyavármegye gazdatársadalma minden rétegének élénk részvétele mellett. Hoyos Miksa gróf elnök megnyitóját a gazdaggyűlés elé terjesztett indítványokat és határozati javaslatokat olvasták fel, amelyekben az adók mérséklését, a borfogyasztási adó eltörlését és a tagosításnak állami költségen való keresztülvételét kérték a gazdatársadalom helyzetének javítása érdekében.

Patacsy Dénes országgyűlési képviselő nagy érdeklődéssel kísért beszédében szóváltette az aránytalan adókövetést, ami különösen a községek háztartásánál domborodik ki. Szerinte olyan bizonytalan alapra, mint a borfogyasztási adó, nem szabadna a községek háztartását felépíteni. A gazdaggyűlésnek benyújtott határozati javaslataiban kérte a kamarát, hogy a közbirtokosságoknak téves telekkönyvezés, vagy betétszerkesztés folytán a politikai községek által jogtalanul elidegenített vagyont a jogos tulajdonosnak visszajuttató földmivelésügyi miniszteri rendelet végrehajtását szorgalmazza, intézzen feliratot az illetékes kormányhatóságokhoz abban az irányban, hogy a földreform során juttatott földek és házhelyek az érdekeltek nevére telekkönyvíleg sürgősen átíratassanak, hogy a gazdálkodás és az építkezés intenzívebben megindulhasson, eszközje ki továbbá a kamara, hogy a földmivelésügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg intézkedjék, hogy a kereskedelmi törvényben előírt zsirtartalomnak meg nem felelő, csekélyebb zsirtartalma, de nem hamisított tej miatt a kisgazdákat ne büntessék. Kívánja, hogy ott, ahol a kisgazdák a tagosítás szükségességét felismerik, a tagosítás a hosszadalmas eljárás kiküszöbölésével hajtassék végre.

Több igen értékes és a fenti eszmekörbe vágó felszólalás után Faber Sándor, a keszthelyi m. kir. gazd. akadémia tanára népszerű előadást tartott a tudománynak a mezőgazdaságban való szerepéről, az okszerű talajművelésről, a helyes trágyakezelésről, mesterséges istállótrágya készítéséről, a műtrágyák használatáról és a nemesített vetőmagvak fontosságáról.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtökéletesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint FRIEDLER LABORATORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

A „Bob herceg“ előadása Jászberényben.

A Jászberényi Kulturház műkedvelő-gárdája, mely színpad, zenekar, díszletek, jelmezek és az előadó személyzet dolgában semmiben sem marad el a hivatásos szintársulatok mögött, az ország legelső műkedvelő-társaságainak sorába tartozik. A méltán nagyhirű gárda június hó 7-én, 10-én és 17-én — három forró sikerű előadásban — színre hozta Martos—Bakonyi—Huszka örökszép operettjét: a *Bob herceg-et*. Már a darab megválasztása kétségtelenné teszi, hogy a fejlettség rendkívül magas fokán álló műkedvelő-társasággal állunk szemben, hiszen a *Bob herceg* előadása hivatásos szintársulatok erejét is próbára teszi az énekes szerepek nehézsége, a szereplő-személyzet nagysága, továbbá a díszletezés és jelmezek igényessége miatt. A jászberényi műkedvelő-gárda nemes dícsvágytól sarkalva, vállalta a nagy feladatot és hiánytalanul, teljes sikerrel meg is oldotta. A darab nagyszerű képességű rendezője: v. Rónaszéky Lajos eddigi rendezői munkájának legragyobóbb diadalmát aratta és nagytehetségű műkedvelő-színészeivel páratlanul tökéletes előadással gyönyörködtette a lelkes és hálás közönséget.

A *Bob herceg* főszereplői: *Harsányi Margit* (királynő), *Kertész Erzsébet* (Bob herceg), *Német Gizi* (Annie), *Durka Erzsébet* (Viktória hercegnő), v. *Rónaszéki Lajos* (Pomponius), *Marton János* (Plumpudding borbély), *Kapuk Imre* (Lancaster kapitány), *Simon Ferenc* (Táncmester), *Csák János* (Hopmester), *Oravecz János* (Testőrhadnagy), *Kökény István* (testőr), *Balogh Aladár* (Tom bátya), *Katona Dezső* (Gipsz fűszeres), *dey János* (Pick korecsmáros), kivétel nélkül, valamennyien fényes játékot nyújtottak és szerepeiket tökéletes őszinteséggel alakították. A többiek: *Králik Andor*, *Prisztóka Ferenc*, *Lipovszky György*, *Szilágyi Teca*, *Siposs Mariska*, *Szilágyi Ica*, *Kiss Béla*, *Angyal Erzsébet*, *Révész Erzsébet*, *Garai Gizi*, *Ágotay Lajos*, *Zsembéry Joáchim*, *Szabó József*, *Gugi Gusztáv*, *Zingay Béla*, *Sipeky László*, *Gálig László*, *Beleznay Bandi*, *Ring Lajos*, *Gaál Jolán*, *Szokolovszky A.*, *Fördös Rózsika*, *Benedek Margit*, *Balogh Kató*, *Balla Erzsébet*, *Suha Mariska*, *Angyal József*, *Banoss Ernő*, *Kispál János*, *Varcsák Ferenc*, *Herboly Géza*, *Korsós Nándor*, *Nagy Lajos*, *Ruczik Géza*, *Fekete Lajos*, *Kastier Imre*, *Suba Bandi*, *Papp József*: a suhancok, polgárleányok, követek, heroldok, udvarhölgyek, gárdisták és apródok szerepeiben fegyelmelt megjelenésükkel és mozgásukkal teljessé tették a sikert. Nem szabad megfeledkeznünk a siker főrézszeréről a zenekarról sem, mely *Homoki Aladár* karnagy vezénylete mellett tökéletes munkát végzett. Elismerés illeti a helybeli tanítóképző intézet

megértő igazgatóságát, mert megengedte a növendékeknek, hogy a tömegjelenetekben szerepelhessenek.

A Jászberényi Kulturház vezetősége helyesen számított akkor, amikor nem riadt vissza ilyen jelentékeny anyagi áldozatoktól az előadás sikere érdekében. Az anyagi áldozatokat ugyanis bőségesen megtérítette a három zsufolt előadás jövedelme és nagyon szép összeg jutott a *ferencrendi atyák által élelmezett százötven szegénysorsu gyermek számára is*. A három előadás tiszta jövedelmét tudniillik erre a célra fordította a Kulturház nemesszívű vezetősége.

A három nagyszerű előadással kapcsolatban felmerült az a terv, hogy a jászberényi együttes előadja a *Bob herceg-et Gyöngyösön, Egerben és Szolnokon is*. Mellékelt képünk a diadalmas *Bob herceg* kitűnő szereplőit mutatja be.

A tagosítást és a borfogyasztási adó eltörlését kívánták a ceglédi gazdaggyűlésen.

A Magyar Gazdaszövetség a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarával és a Ceglédi Gazdasági Egyesülettel július hó 1-én Cegléden gazdanagygyűlést rendezett, melyen több, mint ezer gazda jelent meg. *Bernát István* elnöki megnyitójában arra hívta fel a gazdatársadalmat, hogy minden gazda egyszersmind agrárius is legyen, vagyis ne csak a saját földje, de a *gazdaközönség közös nagy érdekei iránt is mutasson érdeklődést és áldozatkészséget*. *Ivány Béla* országgyűlési képviselő, a szövetség ügyvezető alelnöke, nagyhatású előadásában rámutatott azokra az előfeltételekre, amelyek megvalósítás nélkül a termés fokozásáról szó sem lehet. Indítványára a gyűlés határozatiilag felkérte a kormányt, hogy a *népoktatásban a mezőgazdasági ismereteknek nagyobb szerepet juttasson*, továbbá, hogy a *tagosítás teljes keresztülvitelét törvényhozásilag rendezze*, végül,

A „Bob herceg“ Jászberényben.

hogy a mezőrendőrségi törvény újalkotásával a termelés rendjét biztosítsa.

A kérdéshez Rácz Lajos dr., a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Magyar Kázmér gazdasági főtanácsos és Steyer György dr. ny. főispán, az OKH földmunkásszövetkezeti osztályának vezetője szoltak hozzá. Erdélyi Aladár dr., Cegléd város országgyűlési képviselője nagy tetszéssel fogadott előadásában kimutatta a mezőgazdaságnak óriási adóterheit és az adórendszernek, a mezőgazdaság érdekeinek megfelelő átalakítását sürgette. Dobos Sándor dr., a Ceglédi Gazdasági Egyesület elnöke, a szőlősgazdák érdekében kívánt adókönyvitéseket.

A gyűlés elfogadta a javasolt határozatokat és felkérte a kormányt, hogy a mezőgazdaság megadóztatásában térjen vissza az áttekinthető és kevesebb zaklatással járó hozadéki alapra, továbbá, hogy a többször tett ígéretnek értelmében a borfogyasztási adót még az idei szüret előtt törölje el.

Ezután zajos éljenzés közt Gaál Gaszton emelkedett szólásra és pontról-pontra megcáfolva az egyoldalú iparpártoló közgazdasági politika érveit, kimutatta a súlyos károkat, amelyeket a súlyos vámvédelem és a kartellek tulkapásai okoznak a mezőgazdaságnak, de egyúttal az ország közgazdaságának is. Az élénk helyesléssel fogadott előadással kapcsolatban Gesztelyi Nagy László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója a külkereskedelmi politika visszasságaira mutatott rá. A gyűlésnek idevonatkozólag elfogadott határozatait a vámtörvény alapos revízióját, a gyárpar előjogainak megszüntetését, a kartellalakulatok hatályos megrendszabályozását követelik.

A gyűlést társasbéd követte, melyen többek közt Sárkány Gyula dr. polgármester, Kukla Béni kisgazda, Hitta Miklós ügyvéd, Varóczy Mihály földbirtokos, Csibrány István és Szabó Ferenc kisgazdák mondtak felköszöntőt.

Nyolcvanezer ember foglalkozik hazánkban háziiparral.

Csák E. Viktor „A háziipari termelés egyes külföldi államokban és Magyarországon” című, most megjelent könyvében részletesen közli a hazánk háziipari termelésére vonatkozó számadatokat. Ezek szerint Csonka-Magyarországon szövés-fonással 539 községben 40.100 munkás foglalkozik, himzés, neccelés és horgolással 26 községben 11.470 munkás, csipkeveréssel 22 községben 6430 munkás, lámpaernyőkészítéssel 1 község 50 munkása, kendő horgolással 5 község 1720 munkása, kosárfonással 257 község 12.930 munkása, szalmafonással és szalmakalapkészítéssel 12 község 2880 munkása, gyékényfonással és cirokseprőkészítéssel 77 község 3775 munkása, szerszámkészítéssel 15 község 470 munkása, fafaragással 35 község 577 munkása, kertibutor készítéssel 2 község 45 munkása foglalkozik. Kereken tehát Csonka-Magyarországon 1026 község 81.800 munkása üzi a háziipari termelést. A háziipari termelés megszervezéséhez most lát hozzá a kormány. A multévi és az idei költségvetésben a kereskedelmi miniszter a hitelkérdés és a termelés megszervezése céljából szükséges intézkedéseket már is kezdeményezte. Sőt intézkedett aziránt is, hogy a termékeknek a külföldi piacokon leendő értékesítése céljából olyan magánvállalkozás létesüljön, amely alapszabályszerű feladatának tekintti a magyar háziipari termékeknek külföldön való elhelyezését.

PÁLINKAFŐZŐ-ÜSTÖKET,

központi szeszfőzdeket, mosóüstöket

valamint **tejgazdasági eszközöket** készít és raktáron tart

SZEMENYEI LAJOS
rézműves órozó- és gépműhelye
Budapest, IX., Remete-u. 34.

Telefon: 458 - 55.

Risztics János,

a kiváló magyar származású repülő, aki Zimmermann nevű társával együtt Németországban Lipcse és Dessau városok között leszállás nélkül 65 óra és 31 percig tartózkodott a levegőben és ezalatt 8100 kilométer utat futott be. Risztics ezzel a teljesítménnyel az időtartam repülésben világrekordot állított fel. Risztics János — bár egy német repülővállalat szolgálatában áll — a magyar névnek világraszóló dicsőséget szerzett.

A magyar Risztics János ismét megdöntötte a tartamrepülés világrekordját.

Risztics János, a Németországba szakadt magyar pilóta, július hó 5-én reggel négy órakor szállt fel gépével Dessauban, hogy megkísérlje az időtartamrepülés világrekordjának megdöntését. Kísérletét nagyszerű siker koronázta s az eredmény messze felülmúlja az olasz Del Prete és Ferrari repülők alig két hetes világrekordját. Risztics a felszállás után állandóan Dessau és Lipcse között repült, míg éjszaka a dessau repülőtér felett keringett. A repülőtér óriási fényszórókkal világították ki és transzparenszek segítségével állandóan tudatták Riszticsel a repülés idejét. Amikor a gép az eddigi világrekordot — 59 és fél órát — megdöntötte, a repülőtérrel ezt vetítették Risztics felé: „Weltrekord! Bravo!” — „Világrekord! Éljen!” A repülőgép ekkor meglehetősen mélyen leszállt a téren hullámzó sokaság fölé s így fogadta a zugó éljenzést.

Az emberek szakadatlan sorokban hömpölyögtek a repülőtérre és valóságos virágerdőt halmoztak össze a startház előtt a győzelmes pilóta számára. A repülés harmadik estéjén, féltizkor, 65 óra és 31 pernyi szakadatlan repülés után szállt le a gép Dessauban s a harmadfél napos repülés alatt Risztics 8100 kilométer utat tett meg.

Risztics tehát új nagy dicsőséget szerzett a magyar névnek és bebizonyította, hogy a magyar erő és tehetség még a legnyomoruságosabb időben is tud eredményt felmutatni és le tudja győzni a sokat dicsért, nagy és gazdag nyugati nemzetek fiait.

**A „VASÁRNAP”
a falusi gazdák érdekeiért harcol**

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Megszavazták az új földbirtokrendező törvényjavaslatot.

A képviselőház az elmúlt héten letárgyalta és megszavazta a törvényhatóságok önkormányzatának egy évvel való meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot, majd a képviselőház gazdasági bizottságának jelentésével foglalkozott. A jelentés szerint a Ház Tisza István gróf budapesti szobrához 50.000, Návay Lajos makói szobrához 25.000 pengővel járul hozzá, továbbá 50.000 pengőt fordít az Országház belső művészi kiképzésének céljaira. Többek közt három történelmi képet akarnak megfestetni, melyek olyan korszakot örökítenek meg, amikor nem koronázott király állt az ország élén. Hunyadi János, Kosuth Lajos és Horthy Miklós kormányzó képéről van szó. A képviselőház a gazdasági bizottság jelentését elfogadta.

A gyámsági és gondnoksági kérdésekkel kapcsolatban Jugoszláviával kötendő megállapodásról szóló törvényjavaslat vita nélkül történt megszavazása után a képviselőház áttért az új földbirtokrendezésről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Rubinek István, a javaslat előadója, reámutatott arra, hogy a megváltási eljárást az ország kilenctizedrésében bafejezték, a rendelkezésre álló földből 254.767 hold házhelyet és 687.727 hold földbirtokot osztottak szét. A földbirtokrendezés 3308 községben ment végbe, melyekben 399.188-an kaptak földet. Végül azt a meggyőződését hangsúlyozta, hogy az új földbirtokrendezési törvényjavaslat minden tekintetben megfelel a mai helyzetnek.

Mayer János földmivelésügyi miniszter felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat termelési, földbirtokpolitikai és szociális szempontból egyaránt helyes és csak előnyt biztosít mindenki számára, aki mezőgazdasággal foglalkozik. Nem felel meg a tényeknek az az állítás, hogy a nagybirtok nem hozott áldozatot. A nagybirtok 22.78 százalékkal csökkent a földreform következtében. Ebből 18.29 százalék vagyonszállásföld volt, úgy, hogy a nagybirtok a felosztott birtok legnagyobb részére nem kap semmi ellenértéket.

A részletes tárgyalás során a következő lényegesebb módosítások történtek a javaslaton:

1. A kishaszonbérletek megszüntének határideje legfeljebb tizenkét év.
2. Ha az Országos Földbirtokrendező Biróság egy éven belül nem dönt valamely kisajátított föld hovajuttatásáról, az eredeti birtokos visszakapja birtokrészét.
3. Az OFB tanácsának a megváltásra, visszajuttatásra és a vagyoni előny megosztására vonatkozó döntései ellen tizenöt napon belül az OFB elnöki tanácsához lehet fellebbezni.
4. A törvény hatálybaléptétől számított három év után visszajuttatás vagy vagyoni előny megosztása címén új eljárás nem indítható.
5. Megváltást csak azokban a községekben lehet végrehajtani, amelyekben eddig az OFB még nem ítélkezett.
6. Az OFB három év múlva megszűnik.

Kutyaszánon az „Itália” hajótöröttjeinek megmentésére.

Az „Itália” szerencsétlenül járt utasainak felkutatására jég-törőhajókon és repülőgépeken kívül kutyaszánt is utbaindítottak. A számba izmos és a hideghez hozzáedződött sarki kutyákat fogtak. Ez a kutyaszán már két hete utban van és remény van reá, hogy néhány napon belül eléri és megmenti az „Itália” jégtablán rekedt utasait. Képünk a szánt mutatja be elindulás előtt.

A törvényjavaslatot, mely továbbra is fenntartja az állam elővásárlási jogát és így módot nyújt arra, hogy az arra érdemesek ezután is földhöz jussanak, a képviselőház megszavazta.

A képviselőház mult heti krónikájához tartozik még az, hogy Svitovszky Béla belügyminiszter beterjesztette a közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Ennek tárgyalására azonban csak ősszel kerül sor.

József királyi herceg és Serédi hercegprimás a mezőgazdasági munkások biztosítását sürgetik.

A felsőház az elmúlt héten letárgyalta és megszavazta Vass József népjóléti miniszternek öregségi és rokkantsági törvényjavaslatát. A vita első szónoka József királyi herceg volt aki a javaslatot korszakalkotó munkának nevezte, majd annak a kivánságának adott kifejezést, hogy *mielőbb gondoskodjanak a mezőgazdasági munkásokról.* Végül azt a gondolatot vetette fel, hogy a honvédség tagjait is vegyék fel a biztosításba. Beszédét a következő szavakkal fejezte be.

— *Feltámadás, boldog Magyarország, Isten áldása csak akkor lesz, ha áthidalunk minden szakadékot, amely a magyart a magyartól elválasztja. Ha majd minden könnyet letörlünk magyar testvéreink szeméből, bármily osztályhoz tartozzanak is.*

József királyi herceg gyönyörű szavai után Serédi Jusztinián hercegprimás emelkedett szólásra.

— *A munkásoknak először munkaalkalmat kell adni — mondotta többek közt — és ha a munkás becsületesen, lelkiismeretesen végzi munkáját, olyan bért érdemel, hogy abból megélhessen, családot alapíthasson és istenadta gyermekeit felnevelhesse és magát öregség, betegség és baleset esetére biztosítva lássa.*

A hercegprimás beszéde végén azt indítványozta, hogy a kormány a mezőgazdasági munkásokra vonatkozóan teljesen hasonló törvényjavaslatot készítsen.

Ezután Huszár Károly és Ripka Ferenc főpolgármester üdvözlötték meleg szavakkal a javaslatot, majd Mészáros István, a felsőház mezőgazdasági munkás tagja mondott köszönetet József királyi hercegnek és Serédi hercegprimásnak a munkások érdekében elmondott szeretetteljes szavaikért.

A vita után Vass József népjóléti miniszter emelkedett szólásra és többek közt a következő nagyjelentőségű kijelentést tette:

A világ legjobb Harmonikái, Hege-düi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziesen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz. Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

— *Kiáltó nagy vagyonnak és kiáltó nagy jövedelemnek csak abban az esetben lehet megnyirbálás nélkül maradni, ha az alsó határon mindazok az igények ki vannak elégítve, amelyek kielégítésre várnak. A vagyonokból el kell venni bizonyos mértékben, hogy ez az egyenlőtlenség kielégíthessék.*

A felsőház a törvényjavaslatot elfogadta.

Az ország pénzügyi helyzete.

A pénzügyminiszter most tette közzé XXIII. számú jelentését, amely beszámol az 1927/28-as költségvetési év tizenegy hónapjának eredményéről és ismerteti az utolsó hónap előirányzatát. Az előirányzatok szerint a költségvetési évnél 7 millió pengő hiánnyal kellett volna zárulnia. A valóságban azonban deficit helyett számottevő fölösleg mutatkozik, mert hiszen az első tizenegy hónapban a tényleges bevétel 89.4 millió pengővel haladta meg az előirányzatot.

A részletes bevételi eredmény csak a költségvetési év első tíz hónapjáról áll rendelkezésre. Ebből megállapítható, hogy a bevételi források hozadéka az előirányzott 710.8 millióval szemben 795.8 millió pengő volt, vagyis 85 millió pengővel több. Ez az eredmény jóval kedvezőbb, mint a megelőző költségvetési év hasonló időszakának eredménye, amikor ugyanis a tényleges bevételek csak 736.6 millió pengőre rugtak. Az előirányzattal szemben legkiadósabb bevételi forrásnak a vámjövedék bizonyult, amelynek 21.2 millió pengős többlet mutatkozik. A forgalmi adók hozadéka 11.9 millióval, az illetékeké pedig 11.7 millióval haladja meg az előirányzatot. Az egyenesadó 147.5 millió pengős eredménye csak 4.5 millióval nagyobb az előirányzatnál. A fogyasztási adóknál azonban 9.3 millió, a dohányjövedéknél 5.9 millió és a tárcabevételeknél 10.8 millió pengős többlet van.

Májusról csak az összefoglaló eredmény van meg. Eszerint a bevételek összege 84.2 millió pengő, vagyis 4.4 millióval több, mint amennyire az előirányzat számított.

A képviselők is résztvesznek a sokgyermekes magyar anyák megjutalmazásában.

A képviselőház elnökének, Zsitvay Tibornak elnöklésével legutóbb tartott képviselői értekezleten elhatározták, hogy a legtöbb gyermekes száz magyar anya megjutalmazásához minden képviselő öt pengővel járul hozzá.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Lemondott a szerb kormány.

A jugoszláv kormány mégis lemondott. A lemondás ténye azért meglepő, mert néhány nappal ezelőtt maga a minisztertanács állapította meg, hogy lemondására nincs ok. Ezt követően azután a kormányt támogató nagyszerb radikális párt úgy határozott, hogy a kormánynak mégis le kell mondani és koncentrációs kormányt kell alakítani, mert a *szkupstinai vérengzés következtében hihetetlenül kiélesedett szerb-horvát ellentét csak így lesz valahogyan kiegyenlíthető.* A Vukicsevics-kormány tehát nem a saját jószántából, hanem pártjának állásfoglalásából kifolyóan kényszerült lemondani.

A király a kormány lemondása után Radics Istvánt,

a merénylet alkalmával megsebesült horvát pártvezért bizta meg kormányalakítással, de Radics részben betegségeire való hivatkozással, részben azért, mert a jelenlegi miniszterek és pártvezérek egyikével sem akar érintkezni, elhárította a megbízatást. A válság megoldása még nem történt meg és a szerb-horvát ellentét miatt hamarosan nem is várható.

Az angol külügyminiszter veszedelmesnek tartja a revíziós törekvéseket.

Az angol képviselőházban az elmúlt héten egyik képviselő azt a kérdést intézte Chamberlain külügyminiszterhez, hajlandó-e az európai béke érdekében a Népszövetség tanácsának Magyarország panaszainak megvizsgálására bizottság kiküldését javasolni, hogy vége vessék a trianoni szerződés határozmányai ellen irányuló veszedelmes agitációnak.

Chamberlain erre így válaszolt:

— Nem! Nem vagyok hajlandó ennek a kezdeményezésnek eleget tenni. Ha a kisebbségeknek okuk van panaszra, van megfelelő eljárás, hogy ezeket a panaszokat a Népszövetség tanácsának tudomására hozzák. A javasolt vizsgálóbizottság véleményem szerint, csak arra vezetne, hogy a már fennálló nehézségeket és kellemetlenségeket még inkább kiélezze. Meg vagyok győződve, hogy nem tesz szolgálatot a békének az, aki a rövid idővel ez előtt megkötött szerződések revízióját javasolja.

Tisza István gróf levelei egy angol folyóiratban.

Egy előkelő angol folyóiratban Lord Danesford, az angol felsőház tagja, nagy cikkben ismerteti Tisza István gróf nemrég megjelent leveleit. Ezek közül különösen azokat tartja érdekeseknek, amelyek a mártírhalált halt nagy magyar államférfiúnak a háboru kitörése előtt követett magatartását jellemzik. A lord megírja, hogy Tisza minden erejével ellenezte a háborút, ellenezte a Szerbiának küldendő ultimátumot. Tisza István gróf unokahúgához, Zeyk Margit grófnőhöz intézett levelében akkoriban ezt írta:

— Borzasztó a győztes háboru is. Az én lelkemben nyomort, szenvedést jelent minden háboru, ártatlan vérkiöntését, asszonyok és gyermekek szenvedését ... Fáj, hogy így kellett lennie ...

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten a „Vasárnap“ valamennyi előfizetőjének Aujeszky Aladár dr.-nak, a m. kir. állatorvosi főiskola kiváló tanárának,

A veszettség ellen való védekezésről

eimen tartott rádióelőadását küldöttük meg, mint ajándékfüzetünk ötödik darabját. Tekintettel arra, hogy a veszett állatok marása ellen főként faluhelyen kell a legnagyobb körültekintéssel védekezni, a rendkívül hasznos utbaigazításokat tartalmazó előadást olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

Tömlők

kerti locsolásra
tűzoltásra és
minden más cél-
ra garantált leg-
jobb minőség-
ben

Vizmentes
ponyvák, zsá-
kok, autó trak-
torcsapágyfém
E M E L Ő K

Minden egyéb műszaki cikk elismert
szállítója a közismert szaküzlet
Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53. sz.
Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Tíz mázsás keletfriz bika.

A szuperfoszfátról.

Irta: Villax Ödön.

Az elmúlt évben a földmivelésügyi minisztérium a gazdakamarák közreműködésével 5600 vagon szuperfoszfátot juttatott a kisgazdáknak, részben ingyen, részben kedvezményes áron, vagy nagyon kedvező fizetési feltételekkel. Ezt a nemes akciót ez év folyamán előreláthatólag még nagyobb arányokban megismétlik. Az akció célja, hogy úgy mondjam, bemutatás, tanítás. A gazdának a saját földjén kell látnia a műtrágya hatását, mert csak így győződik meg ezen kiváló termésfokozó eszköz nagy jelentőségéről. Az ily akció azután a legalkalmasabb arra, hogy a többtermesztésnek e nagyon is fontos tényezője a kívánt mértékig elterjedjen.

Szükségét látom tehát, hogy e műtrágyáról és annak okszerű használatáról egyet-mást röviden elmondjak.

A szuperfoszfáthoz a nyersanyagot, a foszfátot tartalmazó kőzeteket, rendszeren Afrikából, a nagy foszfáttelepekről hozzák be. Ezen anyagot hazai műtrágyagyárainkban lisztfinomságúra megőrlik és a benne lévő hatóanyagot, a foszforsavat, kénsav hozzáadásával olyan formába hozzák, hogy az a talaj nedvességében könnyen feloldódhat. A talajnedvességben feloldódott foszforsav szolgál azután növényeinknek táplálékul.

A táplálék azonban a növénynek nem elég. Hogy egy hasonlattal éljek, azt mondhatnám, hogy a legszükségesebb táplálóanyag, a kenyér, kisebb-nagyobb cipó formájában, sötétebb vagy világosabb lisztből sütvé, minden talajban megvan. Amint tisztán kenyérral ideig-óráig eltengődik az ember valahogy, úgy a föld is ad ideig-óráig egy kis termést, ha mindjárt nem is trágyázunk. De milyen jól esik az embernek az ünnepi ebéd, mikor az anyjukom a libapecsenye mellé még egy kis buktát is süt, avagy talán valami jó bor is kerül az asztalra? Éppen így megkívánja ezt az ünnepi ebédet a föld is. Ez az ünnepi ebéd az istállótrágya. Amint, sajnos, ilyen jó ebédet mi is csak ritkán ehetünk, éppen úgy istállótrágyával is csak ritkábban láthatjuk el földünket. Hétszám kenyérral és csak hébe-hóba, bucsu vagy lakodalom napján, egy jobb ebéddel, ugye-e, nem vagyunk megelégedve? Ugyanigy nincs megelégedve a föld sem, ha a gyenge kenyér mellett csupán a ritka alkalmakkor az ünnepi ebédet, az istállótrágyát kapja. A kenyér mellé nemcsak jól esik, de szükséges — hogy az erős munkában helytállhassunk — egy kis szalonna, hagyma stb. is. Már most, ami nekünk a kenyér mellett a szalonna, hagyma stb., éppen az a talajnak az istállótrágya mellett a műtrágya.

Sokfajta növényt termelünk és ezen sokfajtának éppen úgy más-más táplálóanyagra van szüksége, mint ahogy a lóval elsősorban zabot, a kis malaccal árpát, a hizóval kukoricát stb. etetünk. A szuperfoszfát a növé-

nyek közül elsősorban a kalászosoknak, azután a magjuk végezt természetű növényeknek, továbbá a répának, a burgonyának stb.-nek szolgálhat táplálóanyagul. A szuperfoszfátot, mint táplálóanyagot, az árpával hasonlíthatnám össze. Adunk árpát szem vagy dara alakjában a baromfitól kezdve a kutyáig, ugyszólván minden állatnak, mégis ezt a takarmányt a legjobban a választott malacok hálálják meg. A szuperfoszfát iránt is a leghálásabbak a kalászosok és pedig elsősorban az őszi kalászosok, a rozs és buza lesznek.

Ha tehát e növényi táplálóanyagot ki akarjuk próbálni, elsősorban is olyan növények alá kell adni, melyek ezt különösen meghálálják. Majd azután akkor, amikor ki-kí a saját gazdaságában meggyőződött arról, hogy mily mértékben fokozta e külön adott táplálóanyag a termést, ha érdemesnek találjuk, próbát tehetünk a többi növények szuperfoszfátosztatásával is.

Talaj tekintetében a szuperfoszfát nem válogatós. Éppen oly sikerrel használható a savanyu tőzegtalajokon, homokon, mint a meszes agyagos talajokon. Leszögezhetjük tehát azt, hogy *csokahazánk minden oly talaján és minden oly növénye alá, melynél a nagy termések elérésére a talajnak foszforsavra szüksége van, szuperfoszfátot mindig sikerrel használhatunk.*

Szuperfoszfátból az őszi kalászosok alá közvetlenül vetés előtt elszórva és befogaszolva kat. holdanként 150—200 kg. mennyiséget használhatunk. Ha van sorbaszóró gépünk, amikor is a műtrágyát a maggal egyszerre sorba adjuk, az említett mennyiség fele is ugyanakkora hatást fejthet ki. Sorba 100—120 kg.-nál többet még a kalászosoknál sem szabad adni.

Tavaszi kalászosok szuperfoszfátosztatása is ugyanugy történik, mint az őszié. Tavasszal azonban sokkal nagyobb jelentősége van a sortrágyázásnak, mivel ekkor, mint említettem is, fél mennyiséggel ugyanakkora hatás érhető el és sortrágyázásnál száraz tavasz és nyárban, amikor is a tavaszi műtrágyázástól nagy haszon nem igen várható, csak félannyi tőkét hevertetünk kamatoztatlanul a talajban.

A többi későbbben vetendő növények alá, melyeknél a szuperfoszfát használata helyénvaló lehet, a szuperfoszfátot lehető korán, ha a föld megengedi, még a tél végén szórjuk ki és fogaszoljuk a talajba, hogy annak hatóanyagai még a téli nedvességben jól feloldódhassanak. Természetes, ily alkalommal is helyénvaló lehet, pl. cukor- vagy takarmányrépánál, a sorbatrágyázás, amikor is a korai kiszórás elmarad, bár egyes uradalmak ugyanazon földbe a répánál gyakran kétszer is szuperfoszfátot szórnak. Ily esetben 100—120 kg.-ot kora tavasszal elszórunk és 60—80 kg.-ot pedig vetéskor sorba adnak.

Április második felében, májusban szuperfoszfátot már nem érdemes, mert ekkor a kellő nedvesség hiányában a műtrágya hatóanyagai nem jutnak érvényre.

A szuperfoszfát alkalmazható továbbá a kalászosoknál, répánál stb.-nél mind felültrágyázásra, mind fejtrágyázásra is. A felültrágyázás csak akkor jöhet figyelembe, ha vetési időre nem érkezik meg a szuperfoszfát, amikor is ugyanennyi mennyiséget a már kikelt vetésre szórunk ki és fogaszolunk be, mint vetés előtti elszórásnál. Könnyebb talajokon a befogaszolás el is maradhat. Fejtrágyának a chili- vagy mézsalétrom, ujabban a méz-nitrogénnel együtt rendszerint akkor használjuk, ha a kalászos rosszul telelt, vagy a répa gyengén fejlődik. Fejtrágyaként 80—100 kg. szuperfoszfát kiszórása elegendő, mely mennyiséget kiszórás után befogaszolunk.

Sikerrel használható végül a szuperfoszfát a rét és legelő feljavításánál is. A kiszórás kora tavasszal kat. holdanként 200—250 kg. mennyiségben történhetik. A kiszórt műtrágyát fogással keverjük a talajba.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára.

A berlini hizóállatkiállítás győztes bikája. (Képpel.) A hizott állatok a huspicacon azért értékesebbek, mert zsirral átszótt husuk izletesebb, nagyobb táperejű, másrészt belőlük az élősulynak nagyobb százaléka kerülhet fogyasztásra, mint a sovány állatok testéből, mert hiszen az öt métermázsás sovány ökör belel, csontjai, szóval el nem fogyasztható részei csak akkora tömeget képviselnek, mint a 7—8 métermázsás göböllyé. Ugyanebből folyik az is, hogy a nagyobbtestű állatok hustermelésre megfelelőbbek, mint a kisebbek. Hizóállatkiállításokon ezért sokszor feltűnően tömeges állatok versenyeznek kitüntetésért. Mellékelt képünk a Berlinben lefolyt 42. hizóállatkiállítás díjnyertes példányát mutatja be: egy 3½ éves keletfriz bikát 1016 kg. élősullyal.

A meztelen csiga irtása. A hazánkban élő meztelen csigák közül az erdei meztelen-, a nagy uti meztelen csiga és a csupasz csiga az ismertebbek. Ezek közül a csupasz csiga kártétele a legjelentékenyebb, bár a másik kettő sem veti meg a zsenge zöld növényi részeket. A csupasz csiga kártétele azért a legnagyobb, mert ez csapatosan jelenik meg. Nedves, árnyékos helyeken tölti a nappalokat és az esti szürkület beálltakor indul pusztító útjára. Esős időben feltűnő nagy számban jelenik meg. A csupasz csiga nem válogatós. A konyhakerti növényeket kedveli legjobban, de a szántóföld fejlődésben levő növényzetét, valamint a gyomnövényeket sem kíméli. Elég szapora állat. Minthogy a csigák kétivarúak, minden egyes csiga rak le petéket. Így egy csiga 4—500 petét rak le évente. Peterakásuk a hidegebb idő beálltáig nem szünetel. Ezért az év különböző szakában a legkülönbözőbb nagyságú csigákat lehet látni. Ártalmára vannak a szellős, napsütötte, kiszáradt talaju helyek. Kerti veteményeink közelében ezért se tűrjük bozótokat, vagy ha olyan művelési növényünk van, amelyik bokrot alkot (ribizli, málna, egres, stb.), akkor a földhöz közel fekvő részét ritkítsuk meg kissé. Így elérjük azt, hogy a szél könnyebben az ágak közé hatol s így a csigák tartózkodási helyüket kénytelenek elhagyni. A leggyakoribb védekezési mód szerint a csigát különböző szerekkel dus nyálkaelválasztásra ingerlik. Ebbe a csiga rövidesen belepusztul. Ilyen célzattal mézspórt, kálcintot, csilsalétromot, vasgálicot szórnak ki a veszélyeztetett helyekre. A kiszórás a csigák esti megjelenése után, illetve reggeli elvonulásuk után történjék. Az első kiszórás után ½—¾ óra múlva ismét porozzunk. Nagy szél esetén nem érdemes e porokat kiszórni. Ilyenkor a csigák sem szívesen mászkálnak ki buvóhelyükről. Nemkülönböztetve a szél is elviszi a port.

Homoki borsó termelési kísérletek. Régi problémája a mezőgazdaságnak a futóhomokon való növénytermelés. A gyakorlati és tudományos élet képviselői karöltve dolgoznak azon, hogy futóhomokjaink terméshozamát emeljék, hogy megtalálják azokat a növényeket, melyek termesztése itt a lehető legkisebb kockázattal jövedelmező lesz. Evvel a kérdéssel foglalkozott legújabbán a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara Növénytermesztési szakosztálya is. A tavaszi vetésre 325 mázsa homoki borsó vetőmagot osztott ki a Kecskeméti Kamara úgy kiscgazdáknak, mint nagybirtokosoknak. Ezeket a kísérleteket több éven szerzett értékes tapasztalatok alapján a Kamara növénytermesztési szakosztálya irányította. A kísérletek a legszebb reményekre jogosítják a futóhomokkal bíró gazdákat. Bár nincsenek még pontos adatok, amelyek számokkal is támogatnák a homoki borsó termelésének különös jelentőségét, de annyit már is leszögezhetünk, hogy a futóhomok egyik legértékesebb növényéről van itt szó. A homoki borsó kitűnő takarmánynövény, amely akár zölden, akár szénává szárítva kedvelt takarmánya a jószágnak. De zöldtrágyának is nagyon megfelelő. Olyan hatalmas tömeget ad, hogy ha zöldtrágyának akarjuk leszántani, előzőleg le kell kaszálni, vagy le kell hengerezni, mert máskülönben nem képes az eke jól alátagarni. Akik futóhomokon gazdálkodnak, meg tudják érteni, hogy milyen nagyjelentősége van az ilyen nagy-tömeget adó zöldtrágyanövénynek. Jellemző még a homoki borsó kitűnő voltára, hogy már eddig is igen nagy az érdek-

lődés iránta. Éppen ezért a Kecskeméti Kamara felhívja a gazdák figyelmét arra a körülményre, hogy aki csak teheti, hagyjon magot is homoki borsójából. A kedvező termelési eredmények ugyanis mind több és több gazdát serkentenek homoki borsótermelésre. Így előreláthatólag jövőre olyan nagy mértékű lesz a vetőmagszükséglet, hogy az igénylők kielégítése csakis úgy remélhető, ha a kiscgazdaságok is képesek lesznek homoki borsó vetőmagot forgalomba hozni.

A pohánka a zord vidékek és gyenge talajok növénye. A pohánkát enyhébb éghajlat alatt másodterménynek szokták vetni, mert rövid tenyészideje folytán így is beérik. Ha a pohánkát tarló veteménynek természetik, legjobban diszlik rozs, vagy burgonya után. Istállótrágyába nem szabad vetni, mert ekkor nem köt magot. Előveteményét azonban érdemes trágyázni, mert a trágya utóhatását a pohánka igen jól kihasználja. Legfeljebb akkor istállótrágyázunk, ha talaja igen silány. Rögös földben nem terem jól, tehát talaját jól meg kell munkálni. Erre a célra a tárcsás boronát lehet ajánlani. Tárcsás borona után mindjárt vethetünk s így megtakarítjuk a külön szántás és fogasolás költségeit. Akár főnövényként, akár másodterményként termeljük, májustól szeptemberig vethetjük. Ha magnak termeljük: 40—50 kg.-ot, ha szálas takarmánynak: 30—35 kg.-ot vessünk kat. holdanként. Aratásánál vigyáznunk kell, hogy ne peregjen ki a mag. Amikor a legalsó magok már elég kemények, aratható. Magja kitűnő abraktakarmány. A magjából készült pohánkakása a szegényebb népek táplálékát is képezi. Holdanként 3—10 mázsa magot szolgáltat. Szálas-takarmányként is etethető. Mivel az állatok nagyon szeretik, sokat esznek belőle, ami pedig nem kívánatos. A világosbőrű állatok napfényben a pohánkaevéstől ugynevezett pohánkabetegséget kapnak: az állatok testén bőrdaganatok, kérges kiütések keletkeznek, viszketegség, szédülés jelentkezik. Zombolyázva jobb etetni. Ilyenkor szárát felszecskezzák és törekjével, pelyvájával együtt savanyítják.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Kedvezményes nemesített buza és rozs kiosztása.

A földrőlvelésügyi minisztérium a tavalyi nemesített őszi kenyérmagok kiosztását a száz holdon aluli gazdák részére év évben is megismétli, úgy, hogy a 40 százalékos nemesítői felárat és a vasuti fuvarköltséget elengedi és a gazdák csak a budapesti tőzsdei alapárat fizetik a nemesített magért is. Ez akciót bizottságilag a kerületi gazdakamarák, a felügyelőségek és gazdasági egyesületek bevonásával bonyolítják le. Jelentkezni a jegyzői hivatal útján július hó 15-ig lehet, mert a kamarák július 20-ig az elosztási tervet kötelesek a minisztériumnak bemutatni.

A mátészalkai téli gazdasági iskola tanulmányi kirándulása.

A mátészalkai m. kir. téli gazdasági iskola növendékei folyó évi július hó 1-én, nyári kirándulásuk alkalmából, a Károlyi Gyula gróf tiborszállási uradalmát tekintették meg. Az iskola növendékei mind kiscgazdák fiai, kiknek eddig nem nyílt alkalmuk arra, hogy tanulmány szempontjából a legtöbbet nyújtó időben szerezhessenek összehasonlító tapasztalatokat. Az a rendkívül szíves fogadtatás, amelyben a növendékek — tanáruk vezetése mellett — részesültek, mindnyájukban az őszinte hála érzését keltette. Tanulmányozásra bőven akadt egy ilyen minden tekintetben kimagasló uradalomban, kezdve az ország legnagyobb hízalldáján, végig a számtalan lápföldi növénykísérleten, elektromos berendezésű erőgépein és hatalmas talajmívelő eszköztáron. A még három évtizeddel ezelőtt vadvízes, miveletlen területen ma már gyönyörű fasorok, parkok nyújtottak árnyékot a kirándulóknak. Sajnos, ez a birtok csak negyedrésze a békeidők híres uradalmának s az emlékek még élénken élnek az uradalom hírnevét emelő tisztikar izzó hazaszeretetétől áthatott alkalmazottak lelkében. Sokat tanultak az ifjak s tapasztalatokkal gazdagabban vettek búcsút az uradalom vendégszerető tisztikarától.

Országos szántógépbemutató.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület július hó 29-én és 30-án országos szántógépbemutatót rendez Jurenák Lajos m. kir. gazdasági főtanácsosnak pusztajukuti gazdaságában. Akik az országos szántógépbemutatót részt óhajtanak venni, ötvenszázalékos utazási kedvezményben részesülnek.

AGRARIA *patkányirtó*
gúskonzerv
250 gramm 1 pengő 80 fillér 500 gramm 3 pengő.

*
RADIKAL *baktériumos*
patkányirtó
húskivonat 250 gr 2 P 50 fill., 500 gr. 4 pengő.

Kapható minden gyógyszerár- és drogériában.

Felvétel a balatonfüredi gazdasági irányú állami polgári fiúiskolába.

Az ötven férőhelyre berendezett internátusba való felvételt a kultuszminisztériumhoz címzendő és az intézet igazgatóságához beküldendő folyamodványban kell *augusztus 1-ig kérelmezni*, melyhez mellékelni kell a fiú születési anyakönyvi kivonatát, utolsó évi iskolai bizonyítványát, községi illetőségi bizonyítványát és járásorvosi bizonyítványát arról, hogy a folyamodó fiú ép, egészséges. Az intézet nevelése cserkészszabályok szerinti, a tanítás iránya gazdasági. Kivánatra ismertetőt küld az intézet igazgatósága.

A részfőzés ugyanaz, mint a bérfőzés.

A pénzügyminisztérium egyik legutóbbi rendeletében kimondotta, hogy a községi, egyesületi, de különösen az egyéni szeszfőzdek vállalkozói által gyakorolt eljárás, amely szerint szilvát, valamint szőlőtörkölyt a termelőktől a termelvény meghatározott részének kiszolgáltatása ellenében vesznek át szeszfőzésre, *nem képez vámfőzést, hanem részfőzést*, amely teljesen azonos a központi szeszfőzdek részére kizárólagosan biztosított bérfőzéssel.

Hussertést tenyészünk zsirsertés helyett kiviteli célokra.

A földmivelésügyi minisztérium *Külkereskedelmi Bizottsága* legutóbb *Prónay György* báró elnöklésével ülést tartott, amelyen a sertéskereskedelem és a sertésenyésztők képviselőinek bevonásával megtárgyalták, miként lehetne a magyar sertés számára visszaszerezni az elveszített piacokat. A magyar sertés kivitel ugyanis *megdőbbentő mértékben visszaesett*. Amíg például 1913-ban 808.000 darab sertést szállítottunk ki, 1926-ban mindössze 157.748 darab volt a kivitel s ez a szám 1927-ben tovább csökkent 116.507-re. Sertésállományunk Csonkamagyarországon körülbelül 42 százalékkal csökkent Nagymagyarország állományával szemben, tehát arányitva most 340.000 darab sertést kellene kivinnünk. A tényleges kivitel számadatai azonban szomorúan bizonyítják azt a pangást, amely sertés kivitelünk tekintetében fennáll. Az értekezleten rámutattak a sertés kivitel visszaesésének okaira s egyúttal megjelölték azokat az eszközöket is, miként lehet a helyzeten segíteni. A sertéskereskedelem nem tartja célravezetőnek a német módszert, ahol minden külföldön értékesített sertés után 17 márka jutalmat kap a termelő, *mert ez a belföldön nagy árhullámzásokat idézhet elő*. A magyar sertés kivitel megnehezíti az a körülmény, hogy az ipari államok mezőgazdasági politikát folytatnak s különösen a sertésenyésztést karolták fel. Kivánatosnak mondták az érdekeltek, hogy *a magyar tenyésztők főleg hussertéseket tenyészessenek*, amely áru könnyebben talál felvevőre a külföldi piacokon, mint a zsirsertés.

Az OMGE vándorgyűlése Szentesen.

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* legutóbb tanulmányi szemlével egybekötött vándorgyűlést rendezett Szentesen. A vándorgyűlés résztvevőit *Farkas Béla* főispán, *Szedes Ferenc* János országgyűlési képviselő, *Kövér Imre* csongrádvármegyei főjegyző és *Négyessy Imre*, Szentes város polgármestere üdvözölték. Az üdvözlő beszédekre *Somssich László* gróf, az OMGE elnöke válaszolt. Rámutatott arra, hogy az országnak minden gazdája egyenjogú polgár, akiknek vállatvete kell a köz érdekben dolgozniok, hogy a sikert biztosítsák. Hangoztatta, hogy a mezőgazdaság válságának három tényezője van: a *közterhek*, az *értékesítési lehetőség* és a *hitelkérdés*. Mind a három kérdés megoldásra vár, azonban nem várható mindez az államtól, hanem *fáradhatatlan munkával magának a gazdatársadalomnak kell ezeket a kérdéseket megoldania*. A gazdatársadalom elsősorban az adóterhek csökkentését várja és kéri a kormányzattól. A siker kivívása érdekében a *nagy- és a kisbirtokosnak egyaránt össze kell fognia*. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után *Székács Elemér*, majd *Günther Imre* tartottak értékes előadást a magyar növénynevelés feladatairól, jelentőségéről és eredményeiről. Ezután *Mutschenbacher Emil* gazdasági főtanácsos beszélt az agrárpolitika időszerű kérdéseiről. *Szedes Ferenc* János, Szentes városának országgyűlési képviselője helyi kérdésekkel, *Cicatricis Lajos* fésőházi tag a hitelügy kérdésével foglalkozott. A gyűlés után a társaság a *Weiss Manfréd-örökösök derekegyházi uradalmát* és az azon elhelyezett *Vetőmagnemesítő és Értékesítő Rt. anyatelepét* tekintette meg.

A londoni tejgazdasági világkongresszus.

Június hó 27-én nyílt meg a londoni tejgazdasági világkongresszus, amelyre 47 államból közel 2000 résztvevő sereglett

„A tolone“ előadása Turonyban.

össze. Ott voltak Magyarország kiküldöttei is: *Tolnay Pál* min. tanácsos, *Wellmann Oszkár* dr. állatorvosi főiskolai tanár, *Konkoly-Thege Sándor* dr., OMGE főtitkár, *Éber Ernő* dr., az Országos Tejpropaganda Bizottság igazgatója, *Löherer Béla*, a tejtermék-ellenőrzőállomás igazgatója, *Walkó Rudolf* dr., az Országos Tejgazdasági Szövetség igazgatója és *Heródek Sándor* dr., az OMGE fogalmazója. A világkongresszust *Guinness* angol földmivelésügyi miniszter nyitotta meg. A megnyitó után megkezdődtek a tanácskozások. Az első szakosztály tárgyalásán több magasszínvonalú előadás közt szerepelt *Weiser Istvánnak* „A fejőstehenek fehérjeszükségletéről“ szóló előadása. Ugyancsak itt adta elő *Wellmann Oszkár* dr. nagy sikerrel a világ vezető tejgazdasági szakemberei előtt a Magyarországon használt birálati és törzskönyvezési rendszert. Az előadás után rögtön felkereste *Wellmann* professzort Lengyelország kiküldötte és felkérte, hogy előadását a lengyel szaklapokban is ismertesse s annak alapján javaslatot fog tenni a lengyel kormányának, hogy Lengyelország szimmentáli tenyészanyagát Magyarországon szerezzék be. — A második szakosztály ülésén *Tolnay Pál* min. tanácsos ismertette a tejipar gyakorlására és a vaj márkázására vonatkozó magyar törvényeket és rendeleteket. Az előadás után az angol földmivelésügyi minisztérium egyik főtitkárja behatóan érdeklődött a különböző intézkedésekről *Tolnay Pálnál* és elismerését fejezte ki a magyar vajmárkázás tökéletessége iránt, amelytől, mint mondotta, az angol tejipar messze elmaradt. Ebben a szakosztályban került előadásra *Devich László* dr. földmivelésügyi miniszteri titkárnak a tejhamisítási ügyekben megállapított biráskodási eljárást ismertető dolgozata.

Ingyen facsemetét és kamatmentes kölcsönt kapnak az erdősitő gazdák.

A földmivelésügyi miniszter — mint ismeretes — rendeletet készített az Alföld fásításáról és ennek tervezetét az elmúlt héten tárgyalta le a minisztériumban *Mayer Károly* dr. államtitkár elnöklete alatt egy szakemberekből és az érdekképviseletek kiküldötteiből álló értekezlet. A tervezet főbb intézkedései a következők:

Erdők telepítésére, fa csoportok létesítésére, kopár és vízmosásos területek beerdősítésére a földmivelésügyi kormány nem csupán a szükséges csemetéket adja az államerdészeti csemetekertekből *díjmentesen* az arra szoruló birtokosoknak, hanem *ezeket a csemetéket csomagolva, díjmentesen szállítja a telepítés helyére*. Mindezeket felül a birtokosok kérésére az államerdészet közegei díjtalanul vezetnek és irányítják az ültetési munkákat és a telepítő gazda *husz év tartamára kamatmentesen beerdősítendő kataszteri holdanként ötven pengőig terjedő állami kölcsönt* kap.

Szükségesez a fásítás nemcsak azért, hogy az Alföldnek tüzelőanyaga legyen, hanem azért is, hogy a klíma megváltozzék és a csapadékban szegény területek a jövőben több esőt remélhetnek. Ugy a mezőgazdasági kamarák, mint az érdekképviseletek kiküldöttei egyhangulag hangoztatták azonban, hogy *szükség van a fának a mainál hathatósabb védelmére*.

A pénzügyminiszter az Alföld és a kopárok fásítására *egy millió pengőt vett fel a költségvetésbe*, ami annyit jelent, hogy egy éven belül *kétszáz ezer kataszteri hold fásítására adhat a földmivelésügyi miniszter kamatmentes kölcsönt*.

Virágfakadás.

Virágok nyílása,
Madarak szólása,
Az én bús lelkemnek
Nagy megvidulása.

Nap derítő fénye,
Föld felszántott mélye...
Ébred életemnek
Aluvó reménye.

Remélek, remélek,
Halk hangon zenélek,
Pedig már azt hittem,
Tavasza nem élek...

Hullámok ragadnak,
Vágyak is akadnak,
Öreg kopár gallyon
Virágok fakadnak...

IFJ. KIS BAGOLY JÓZSEF (Botyka)

Tizenötezer pesti gyermek nyaral a falvakban. A főváros gyermeknyaralattatási akciója évek során át olyan hatalmas méretűvé fejlődött, hogy ebben az évben már 15.000 pesti gyerek élvezheti a nyaralás áldását. Nagy része van ebben a sikerben a megyék, városok és községek szeretetteljes megértésének és áldozatkészségének, különösen pedig tehetősebb gazdaközönségünknek, amely igazi magyaros vendégszeretettel fogadja magához négy hétre a pesti gyermeket. Ezidén közel 15.000 gyermek fog a vidéken nyaralni, míg a többi gyermekeket a fővároskörnyéki iskolákban és üdülőhelyeken helyezték el. Az első gyermekvonat a napokban indult el a városból, hogy Dunántulra vigye az üdülőket.

Mendei, tápiószilyi és péteri leventék győzelme a gyömrői versenyen. A gyömrői leventezászló felavatása alkalmával leventeverseny volt, amelyen Mende, Tápiószily és Péteri leventéi érték el a legszebb eredményeket. Vitéz Teleki Béláné grófnő zászlóánya távollétében a zászlót Hoyos Teleki Henna grófnő adta át vitéz Váry László főoktatónak. Az egyházi áldás után a díszbe öltözött leventék fogadalmat tettek Horthy István fővédnökük kezébe, majd elvonultak a zászló előtt. A Gyömrői Sport Egyesület pályáján megkezdődött a járási atlétikai verseny, melyet Zichy Hermann gróf járási vezető rendezett. A járás csapatainak felvonulása után következett a verseny, amelyen különösen Mende, Tápiószily és Péteri derék leventéi érték el a legszebb pontozást. A verseny után Meskó Rudolf járási főszolgabíró hazaszeretetre buzdító beszédet mondott, majd a leventék kiáltók hangja mellett diszkrét elvonultak.

Olaszországból — Braziliába repülőgépen. Két olasz repülőtiszt, Del Prete és Ferrari, ismét dicsőséget szerzett az olasz névnek. Mult hét keddjén a Savoya nevű repülőgépen Rómában szálltak fel és 51 órai repülés után a braziliai Natal és Pernambuco között fekvő Genipabu városka mellett értek földet. A vakmerő olasz repülők 51 óra alatt 6600 kilométert repültek s voltaképpen Rio de Janeirót akarták elérni. A hosszú ut folyamán állandóan rádió-üzeneteket adtak le, úgy, hogy amikor elérték a délamerikai partokat, egész Brazília óriási lelkesedéssel várta őket. A Savoya diadalmas utja óriási lelkesedést keltett Olaszországban, ahol már most nagyarányú előkészületeket tesznek a győztes pilóták méltó fogadására.

Elégett az akolban háromszázötven birka. Zalaapáti mellett, a Vörösmező-pusztán villám csapott be egy hatalmas birka-akolba. A birkák, amelyeknek száma mintegy háromszázötven volt, úgy megijedtek, hogy nem lehetett őket kikergetni a meggyulladt akolból és mind ott pusztultak.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét Szontágh Pál rezárükereskedés (Cégtulajdonos: Terény S.) Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám alatti címére. Nevezett cégnél, mely közel 100 év óta fennáll, a legjobb minőségű pálinkafőzőkészülékek, permetezők, rézgálic, raffia, borászati cikkek, rézkénpor, kénporozók, továbbá vörös- és sárgaréz-lemezek, rudak, csövek és rádióhuzalok nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók.

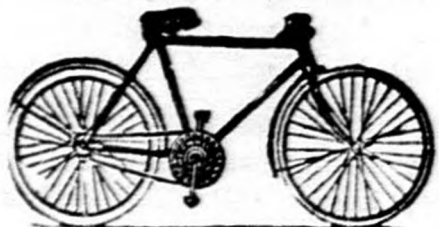
„A Tolonc” előadása Turonyban. Ifj. Takács Péter turonyi olvasónk közli velünk, hogy a helybeli levente-egyesület ügyes és lelkes műkedvelői gárdája legutóbb igen nagy sikert aratott A Tolonc című háromfelvonásos népszínmű előadásával. Takács Péter nagyon helyesen a gárda tagjairól készült fényképet is beküldte hozzánk, hogy a kép közreadásával meghajtsuk az elismerés zászlaját a derék leventék szorgalma és odaadása előtt. *Első sor* (balról-jobbra): Balog Lajos, Ifj. Takács Péter, Géczy Mariska, Horváth Ferenc, Jakab Mariska, Ifj. Szako Lajos, Szabó Vilmika. — *Második sor* (jobbról-balra): Ifj. Tigyi Lajos, Takács Annuska, Ifj. Szarkándi Lajos, Ifj. Lovas Lajos, Nagy Bözsike, Ifj. Gyano József, Szako Mariska. — *Fekvők sora:* Gyano János, Baratyos Etelka, Nagy Károly, Ifj. Géczy Sándor. (Lásd a képet.)

Meggyulladt a Margit-hid gyalogjárója egy eldobott cigarettától. Az elmúlt pénteken este 10 óra után szokatlan látványban volt részük a Margit-hidon haza igyekvő budapesti polgároknak. Olyasvalami történt, amire még a legöregebb pestiek sem emlékeznek: *meggyulladt a Margit-hid keményfából készített gyalogjárója.* A hidon járó emberek ijedten fordultak vissza és futólépésben igyekeztek elérni a hidfőt. A gyalogjáróról hatalmas füstfelleg tódult az ég felé és sárgás-vörös lángnyelvek csaptak a vaskorlátoknak. Hirtelen nagy riadalom keletkezett: mindenki ijedten nézett az égő hidrésze és a pánikban senki sem tudta mitévő legyen. Végre a bámuló és ijedt sokaságból valaki a közeli kávéházba rohant és telefonon hívta a tűzoltókat. Alig néhány pillanat múltán már kivonult a központi tűzörség és teljes erővel látott az oltáshoz. Hatalmas sugarakban ömlött a víz az égő deszkára és félórai erős munka után sikerült is az égő hidrészt eloltani. A vizsgálatot azonnal megindították s a hatóság úgy találta, hogy a tüzet eldobott cigarettavég okozta s a nyári hőségben kiszáradt deszka pillanatok alatt tüzet fogott az égő cigarettavégtől.

Kizuhant egy francia bankár a repülőgépből? A repülés történetében mindezideig egyedülálló tragédia híre érkezett Londonból. Löwenstein Alfréd bankár, a világ egyik leggazdagabb és legtekintélyesebb pénzembere, amikor *magánrepülőgépén* az angliai Croydonból Dünkirchenbe repült, a La Manche csatorna fölött kizuhant a repülőgépből és halálát lelta. A bankár eltűnését csak akkor vették észre, amikor a gépmadár már szárazföldre ért. Eleinte arra gondoltak, hogy Löwenstein a toalett-fülkébe akarván menni, eltévesztette az ajtót és a tengerbe zuhant, később azonban az a vélemény kerekedett felül, hogy a hatalmas befolyású bankár nem tévedés áldozata lett, hanem öngyilkosságot követett el. Löwensteint ugyanis legutóbb kudarc érte a pénzpiacon s ez egészen feldulta lelkiállapotát, mert attól tartott, hogy nemzetközi tekintélye csorbulást szenvedett. Holttestét még nem találták meg. Azt sem tartják kizártnak, hogy a bankár csak tőzsdemanőver érdekében rendezte az eltűnési komédiát, s rövidesen előkerül. Halálhírére ugyanis a papírok huszonöt százalékkal estek a párisi tőzsdén.

A magyar találmányu Gamma hajszernek óriási a sikere. Friedler Antal ipari vegyésznek Gamma elnevezésű hajszere, amely az összes hajbetegségek biztos gyógyszerén kívül a hajnövesztést is föltétlen eredménnyel megindítja, rövid idő alatt oly hatalmas sikerre tett szert, hogy Jugoszlávia, Albánia, Románia és Csehszlovákia területén töltőállomásokat kellett létesítenie. Hogy a kitünően bevált készítményhez a társadalom minden rétege könnyen hozzájuthasson, 100 grammos próba-üvegek is forgalomba kerülnek. Friedler Antal a közeli napokban forgalomba hozza legújabb készítményét, a Gamma hajszappant, amely összetételénél fogva teljesen fölöslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és fejbőr tökéletesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Leégett Budapesten egy dunaparti palota teteje. Az elmúlt hét csütörtökjének délelőttjén a budapesti Duna-korzó sétálói arra lettek figyelmesek, hogy az egyik négyemeletes palota tetejéből füst száll ki. Az *Első Magyar Biztosító* hatalmas épületének padlásán támadt a tűz. Percek múlva már lángok törtek elő s amikor a tűzoltók megjelentek, az egész tetőzet égett. Közel ezer főnyi tömeg sereglett egybe, hogy nézze a tűzoltók munkáját. A bátor tűzoltók haláltmegvető bátorsággal dolgoztak a sűrű füsttengerben. Többen közülük elájultak és ketten megsebesültek. A veszedelmet végül is sikerült megfékezni, a tetőzet azonban a lángok martaléka lett.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója. Világhírű The Whitworth kerékpárok kis részlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, láncpedál P 3.60-tól stb. Képes árjegyzék ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928. július 15-én lejár, hogy a csatolt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Ingyen mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a

„Vasárnap” kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Bepezsgőzött az egész város. Az utóbbi napokban Koblenz németországi város lakosai rendkívül nagymennyiségű üveg pezsgőt találtak a Rajna és a Mosel folyókban. Egyedül szerdán este a Rajna ehrenbreitssteini oldalán háromszáz üveg pezsgő került napvilágra. Midőn a talált kincsek híre terjedt, számos uszó kutatására indult, hogy hozzájuthasson a gazdátlan jószág-hoz és rövid idő múlva mindkét parton igen sok részeggel találkoztak, akik a pezsgőtől megittasodtak. A rendőrség a pezsgőt, mint partravetett holmit le akarta foglalni, de a szomszjas kutatók nagy seregével szemben tehetetlennek bizonyult. A pezsgős üvegek eredetét illetően az a magyarázat szolgál, hogy egy koblenzi szállótulajdonos az üvegeket a Rajnába és a Moselbe süllyesztette, mert miután ezek csempészett és meg nem adózott áruk voltak, büntetéstől félt.

Asthmát, tüdőcsucshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium Röntgenintézet Budapest, Andrassy-ut 87. Telefon 123—82. Olesó betegszobák.

Levágta a fia lábát, mert nem jól szedett markot. Szinte hihetetlen kegyetlenséggel büntette meg egy kállói gazda tízéves kislfiát, aki nem mutatkozott elég ügyesnek a marokszedésnél. Ugy történt a dolog, hogy Benedek István Kálló határában a földjein dolgozott többedmagával, amikor egy kislány azt mondotta neki, hogy a Józsi gyerek nem jól szedi a markot. Az öreg éktelen haragra gerjedt s kaszával támadt a fiára. A kis Józsi megrettenve menekült, de az öreg utolérte s kaszával ugyszólván elmeteszte a fiu lábaféjét. Benedek Józsi összeesett, de apja haragja még ekkor sem enyhült. Felkapta a gyereket lábánál fogva, többször a földhöz vágta s addig ütlegelte, amíg az elősítő földmívelők ki nem mentették a kezéből. A törvényszék egyhónapi fogházra ítélte a kegyetlen apát, aki azzal védekezett, hogy erős felindulásban követte el tettét. A tábla az ítéletet jóváhagyta.

Egy autó utasait lefejezte a drótkötél. Az angliai Oxford és Farrington között húzódó országúton borzalmas szerencsétlenséget okozott néhány suhanc éretlen tréfája. Több fiatal legény mintegy másfél méter magasságban drótkötelet feszített keresztül az országúton s egy arra robogó automobil teljes erővel neki-szaladt a drótkötélnek. A kötélen a szó szoros értelmében lefejezte a soffört és az autó utasait. A szerencsétlenséget a környékbeli favágók vették észre, de az áldozatokon már nem lehetett segíteni.

Magasházy László alezredes megvált első szárnysegédi állásától. Vitéz Magasházy László alezredes, a kormányzó első szárnysegédje, szolgálati állásától saját kérelmére megvált és a lovas tüzérszázad parancsnokságát vette át. Utódjául Molnár Gusztáv századost nevezte ki a kormányzó, aki Magasházy László ezredesnek távozása alkalmából több, mint kilenc éven át teljesített rendkívül érdemdu szolgálatiért dicséret elismerését fejezte ki és ennek látható kitüntetését személyesen adta át.

Leszakadt az emeleti szoba padlója. Különös szerencsétlenség történt Budán, a zeg-zugos Tabánban. A Hadnagy-utca 38. számú ház első emeletén lakott Kiss Pálné. Az özvegy asszony szobájában varrogatott, amikor recsegés-ropogás hangzott s egyszer csak zuhant lefelé. Ugyanis a szoba padlója leszakadt s a lakás minden berendezése a mélységbe zuhant. Kiss Pálnénak az ijedtségen kívül semmi baja sem történt.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, ruszn, csótányirtószerek is. Póstaszétküldési hely: Ratinol Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

A gamási műkedvelő-gárda.

A gamási műkedvelői gárda. A gamási Római Katolikus Olvasókör állandóan működő műkedvelői gárdája egymásután aratja a fényes és maradandó értékű sikereket, melyek Horváth János tanítónak és Lázár Istvánnak, a kör ügyvezető alelnökének lelkes akaraterejét és cselekvő készségét dicsérik. Az utóbbi hetekben öt háromfelvonásos darabot tanultak be és adtak elő a szorgalmas műkedvelők. A darabok közül különösen ki kell emelni a fő- és mellékszereplők kiváló játékával előadott *Felhő Klári*, *Süt a nap*, *Legényfurfang* darabokat, amelyeket a nézőközönség minden egyes alkalommal elragadtató tapsokkal jutalmazott. Mellékelt képünk a teljes számú műkedvelői gárdát ábrázolja: *Első sor* (balról-jobbra): Bene István, Györkö József, Bene János, Jentetics István, Horváth János tanító, Hangyál István, Jentetics József, Kis József. — *Második sor*: Bene Margitka, Balog Annuska, Rózsa Mancika, Vida Rozika, Rózsa Ilonka, Palanosa Mariska, Miklós Mari és Horváth Juci. — *Harmadik sor*: Illés Ferenc, Kovács József, Lőce István, Metzger Lajos, Szökendi István, Lőce József, Mráv Lajos, Somogyvári Lajos. (Beküldte: Bene János Gamásról.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Mi az oka annak, hogy a télire eltett répám megromlik? Hogyan tegyem el, hogy meg ne romoljék? 2. Milyen hatása van a vízzel hígított trágyalének a szőlőre és gyümölcsösre? (T. M., Kaba.) — **Felelet:** 1. A répát az elraktározás előtt jól ki kell válogatni; a rothadókat az egészségesek közül kiszedni. Azután a föld színén prizmákba rakva 1 hétig 1—2 arasznyi szalmatakaró alatt engedjük száradni a répákat, majd a szalmatakarót elvékonyítva, földdel hányjuk be s e földréteget a fagyok közeledtéig 60—70 cm. vastagra növeljük. Szellőztető kémények vagy szalmakötegek helyett jobb a prizmák fenekére rőzsekötegeket rakni sorba, hogy a rőzse ágai közt levegő jár-hassa a prizma alját. 2. A vízzel hígított trágyalévet a tavasz és nyár folyamán 2—3 részletben lehet kivinni a szőlőbe vagy gyümölcsösbe, katasztrális holdanként 25—30 hektolitert szá-mítva. Kiöntözés után be kell kapálni.

**Pálinkafőző- és mosóüstök vörösréz-ből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR**

Kitűnő gyártmányu
szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhető
SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: TERÉNY S.-né.

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362—17.

Kérdés: Öcsém kereskedősegéd s jelenleg nincsen állásban, hová forduljon állás végett? (S. I., Vindornyaszőllős.) — **Felelet:** Irjon a m. kir. állami munkaközvetítő irodának (Budapest, VIII. József-utca 31.). Olvassa a „Hangya” ujságot, amelyben a szövetkezeti boltkezelő állásokról állandóan olvashat tájékoztatást.

Kérdés: 1. Feleségem részére kisebb földbirtokból 1908-ban 2000 koronát hagytak, amely összeget az örökösök az örökhagyó halála után kötelesek kifizetni, azonban az örökhagyó még él s így a hagyomány még nem követelhető. Megkaphatja-e feleségem ezt az összeget bármikor felértékelve? 2. Az 1908-as 2000 koronának mi a valorizált értéke? 3. Az 1918-as 4100 koronának mi a valorizált értéke? (Ifj. Cs. I., Mezőtárkány.) — **Felelet:** Az 1928. évi XII. törvénycikk 3-ik §-a szerint a 2000 korona felértékelését az örökhagyó halálától számított 1 éven belül kell érvényesíteni, különben az igény elévül. 2. 2232 pengő. 3. Körülbelül 2000 pengő.

Kérdés: 1. Jó-e a dinnyét öntözni? 2. Kell-e szemezni a magról kelt almafát? (B. S., Geszt.) — **Felelet:** 1. Míg a dinnye fiatal, az öntözést nagyon meghálálja. 2. A magról kelt almafát kell szemezni vagy ojtani, mert a nemes alma magvából kelt fa is vadalmához hasonló gyümölcsöt terem.

Kérdés: Hol kapható birkatenyésztésről szóló könyv? (V. I., Lesenceistvánd.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható juh-tenyésztéssel foglalkozó szakkönyv. Dr. Schandl József: A juh és kecske tenyésztése. Ára 6 pengő. Anyabirkákat a jobb juhászatok nem szoktak eladni, hanem csak kosokat. Érdeklődjék levelezőlapon a Festetich herceg keszthelyi, Skublies András tornási (Sopron megye), Strasser Vilmos vámi (Tolna megye), Montenuovo herceg fürgedi (Tolna megye) juhászatában.

Kérdés: 1. Jó-e a bodorka után buzát vetni? 2. Hová küldhetek földet vegyvizsgálat végett? 3. Laza földemre szuperfoszfátot és istállótrágyát használtam s a buzám mégis igen gyenge, mi lehet az oka? (V. Sch. J., Gyula.) — **Felelet:** 1. A bodorka névvel milyen kulturnövényt akar jelezni? 2. Földet vegyvizsgálatra küldjön a Szegeden levő „Alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Állomásra”. 3. Istállótrágyájából valószínűleg a nitrogén elillant, ezért földje is ebben szegény lesz.

Kérdés: 1. Ki volt az első nyertes a június 10-én tartott debreceni lovasversenyen? 2. Ki a világ legjobb sakkjátékosa? 3. Lehet-e egy borítékban küldeni a rejtvény megfejtést a tanácskérő levéllel? (B. I., Törökszentmiklós.) — **Felelet:** 1. A debreceni lovasjáték egész menetét a győztesek névsorával együtt, lapunk június 24-én megjelent 26. számában közöltük. 2. Az orosz származású Aljechint tartják a legjobbnak. 3. Lehet, de akkor írja külön papírosra a tanácskérést és külön papírosra a rejtvény megfejtést és más egyebet.

Kérdés: Végigküzdöttem a háborút és másodosztályú ezüst érmet kaptam, azt szeretném tudni, hogy mikor kapok már valami járulékot az érem után? (K. B. F., Balaton.) — **Felelet:** Legyen türelemmel. Most már, hogy az állam pénzügyi helyzete jobbra fordult, nemsokára rendezik az érempótdíjak ügyét is. Mi egyébként állandóan figyelemmel kísérjük az érempótdíjak ügyét s mihelyt valami érdemleges döntés történik, azonnal közöljük lapunkban.

Kérdés: 1. Kit vesznek fel rendőrnek? 2. Ki lehet detektív? (Cz. J., Mindszent.) — **Felelet:** 1. Minden magyar állampolgárt,

aki 27 évnél fiatalabb, testileg a szolgálatra alkalmas, büntetlen előéletű, katonaviselt, írni-olvasni tud s lehetőséghez képest nőlen; *családos embereket is felvesznek kivételesen.* Szükséges bizonyítványok: születési-, erkölcsi- és politikai megbízhatósági-, iskolai-, állampolgársági- és katonai bizonyítvány. Jelentkezni lehet az egyes kapitányságokon és Budapesten a m. kir. államrendőrség főparancsnokságán (VIII., Mosonyi-utca 5. sz. lak-tanya). 2. Detektivektől a fentemlített kellékeken kívül ma már megkivánják az érettségi bizonyítványt. Jelentkezni lehet a m. kir. államrendőrség budapesti főkapitányságán levő detektívtestületnél (V., Zrinyi-utca, főkapitányság).

Kérdés: Pilóta szeretnék lenni, mit kell tennem? (B. J., Pécs.) — **Felelet:** A szombathelyi m. kir. repülőgépvezető-iskola tanfolyamára 18 évesnél idősebb és 24-ik életévüket még be nem töltött magyar állampolgárokat vesznek fel. Az iskolán két csoport működik; az egyikbe érettségizett ifjakat, a másikba pedig négy középiskolát végzetteket vesznek fel. Az iskola két évfolyamra terjed s a tandíj a két idényre 5000 pengő. Tandíjon kívül a hallgatóknak ellátási díjat is kell fizetniük, ami az egész tanfolyam tartamára 1200 pengő. A felvételi kérvényeket a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez kell címezni és a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium V. szakosztályába (Budapest, II., Fő-utca 6., II. emelet 22.) küldeni. A kérvényhez csatolni kell: honossági-, hatósági orvosi-, iskolai-, erkölcsi- és születési bizonyítványt, szülői beleegyezést és helyhatósági bizonyítványt.

Kérdés: Mi volt a buza ára 1918-ban? (B. S., Ártánd.) — **Felelet:** 1918. év január havától július 31-ig 45 korona volt a buza maximált ára métermázsánként. Augusztus 1-től december 31-ig pedig 60 korona.

Kérdés: A kékpénz lebélyegzése alkalmával pénztári elismervényt kaptam, mire lehetne most felhasználni az elismervényt? (M. J., Hényelpuszta.) — **Felelet:** Adófizetés alkalmával még esetleg felhasználhatja.

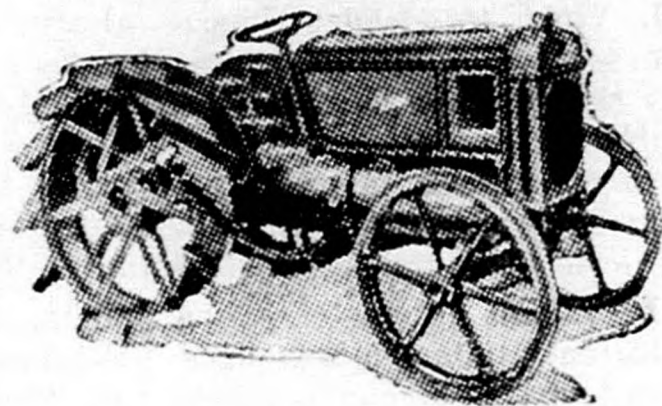
Kérdés: 1. Szőlőmet nem tudom istállótrágyával trágyázni, mert nálunk igen sokba kerül, tehát mivel és hogyan trágyázzam, hogy sokba ne kerüljön, de mégis hasznos legyen a trágyázás? 2. Hol lehet lugasnak való szőlővesszőt vásárolni? 3. Szőlőmben a hiányzó tőkét pótolni akarom, hogyan ültessék új tőkét? 4. Hogyan lehet jobban értékesíteni a szőlőtermést, must vagy pedig bor alakjában? 5. Hová forduljak borom eladása végett? 6. Rózsafáimat télen papírral vontam be, de a csomagolás ellenére is sok kifagyott. Ezek helyett ujakat ültettem, hogyan gondozzam a tél folyamán, hogy megmaradjanak? 7. Községünkben többen használják szőlőmoly ellen a „thanaton” nevű permetezőszert, hasznos-e? (S. K., Soltradvkert.) — **Felelet:** 1. A szőlőt műtrágyázni lehet; sok helyen igen szép eredményeket értek el szuperfoszfát, kálisó és csilicalétrommal. A trágyázás módját illetőleg a „Vasárnap” legközelebbi számában felvilágosító cikket olvashat. 2. Lugasszőlőt árusítanak Unghváry László Cegléden és Teleki szőlőoltványtelepe Villányon, stb. 3. A hiányzó tőkék pótlása gyökeres vesszővel, döntéssel vagy bujtással történhetik. Ezeknek módszerét Bernátsky: Szőlőművelés című könyvecskéjéből tanulhatja meg, melyet kiadóhivatalunk 3 pengőért megküld. 4. Kisebb mennyiségű must vagy bor vásárlására nagyobb borkereskedő nem fog önhöz leutazni. Legjobb lesz, ha szomszédaitól érdeklődik aziránt, hogy hol szokták boraikat értékesíteni. Ala-

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin
traktori

Ára 7904 pengő

Kedvező fizetési feltételek!

Kérje 20 sz. árlapunkat.

használ. Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamu.

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körut 40.

pitsanak pinceszövetkezetet, mely a borértékesítést tetemesen megkönnyíti. Ha ért a borkezeléshez és jó pincéje van, akkor a mustot jobb borra erjesztve s kellőleg kezelve eladni, ellenkező esetben adja el mielőbb, még must formájában. 5. Nösmer János (Budapest, VIII., Csokonai-utca 8.), Péntek Mihály (VIII., Szigetvári-utca 20.), Szimon István rt. (V., Akadémia-utca 7.) borkereskedő cégekhez 6. A rózsafákat hajtsa le a földre, kampózza le ágait és takarja be 20—30 cm. vastagon porhanyó földdel. 7. A thanaton bevált szer a szőlőmoly ellen. Molyrajzaskor 0.15% nikotintartalmu oldattal kell permetezni. Ujabban azonban moly ellen Uraniazöld, Arzola, Tukotil, Nosprasen nevű szereket is használnak.

Kérdés: *Hogyan kell gondozni a muskátlit? (S. F., Öttömös.)*

— **Felelet:** A muskátli gondozásánál arra ügyeljünk, hogy 1—2 naponként alaposan megöntözzük földjét és hogy földje tápanyag-dus legyen. A cserépben levő virágot ezért évenként jó új földbe ültetni. Az átültetés helyett öntözzhetjük kéthetenként tápsóoldattal, melyet úgy kapunk, hogy 10 liter vízben 20—25 gr. szuperfoszfátot, ugyanennyi klóralkalciumot és 30—35 gr. csilláslétramot oldunk fel. E tápoldatnak azonban nem szabad a levelekre jutni, mert esetleg elégeti őket.

Kérdés: *1. Könyvtárunk felsegítésére táncmulatságot rendeztünk. A mulatságon bort mértünk s a bormérésre a pénzügyigazgatóságtól kértünk engedélyt. Az engedélyt a község kocsmárosa számára meg is adták és mi annak értelmében mértük a bort. Jóval a mulatság után a pénzügyőrök megbüntettek minket, mert nem a kocsmáros mérte a mulatságon a bort. Jogos volt-e a büntetés? 2. Dohányjövődéki kihágást követ-e el az, aki szivességből két doboz „Király” cigarettát rendes áron átad valakinek? 3. A pénzügyőrök szüzdohányt találtak nálam, mit tartozom a dohány kilogrammjáért fizetni? (K. I., Nagyhalompusztá.)* — **Felelet:** 1. Ha a kért italmérési engedély alapján nem az mért ki, aki az engedélyt kapta, az kihágás. Az italmérési illetéket és fogyasztási adót azonban csak egyszer kell megfizetni. Ha tehát azt az engedély kiadásával kapcsolatban már egyszer megfizették, kérjék annak a büntetéssel kapcsolatban kivett illetékbe és adóba való beszámítását. Ha a község ezt nem tenné meg, felebbezzenek a pénzügyigazgatósághoz és a felebbezésben kérjék. A bírság ellen ugyancsak felebbezzenek és az előadott tényállás alapján méltányosságból kérjék annak törlését vagy legalább is mérséklését. Máskor kérjenek a kör nevére egy napra szóló engedélyt és egyben nevezzenek meg üzletvezetőt, aki az italt tényleg kiméri. 2. A trafikban vett dohánynak eladása — még ha ugyanolyan áron történik is, tulajdonképpen szabálytalanság. Ha azonban emiatt bírságot róttak volna ki, kérje annak törlését azon az alapon, hogy itt nincs rosszhiszeműségről szó. 3. Az engedély nélkül termelt dohány után 500 grammonként 1 ar. k. (= arany korona) 60 ar. fillér fogyasztási

illeték és ennek négyszeresétől—nyolcszorosáig terjedő bírság. A kivétel ellen a pénzügyminisztériumhoz lehet felebbezni.

— **Kérdés:** *Bortermelő vagyok, szeretném kimérni boromat, kaphatok-e a kimérésre engedélyt és hogyan kérjem az engedélyt? (N. L., Nagyléta.)* — **Felelet:** A bortermelőnek saját termésű bora kimérése iránti kérvényét a pénzügyigazgatósághoz kell beadni. A kérvényhez csatolni kell: a magyar állampolgársági, erkölcsi-, valamint azt a körülményt igazoló bizonyítványt, hogy tényleg bortermelő és hogy milyen nagy a szőlője.

Kérdés: *1. Buzát akarok nemesíteni, hogyan fogjak a nemesítéshez? 2. Kereseti adóval róttak meg, holott nem szoktam fuvarozni, mit tegyek? 3. Két ló és kocsi után mennyi közmunkaváltást kell fizetnem? 4. Mikor folyósítják az érempótdíjakat? 5. Hol kaphatok fonógépet? (Sz. F. Szegvár.)* — **Felelet:** A nemesítési eljárás leírása kissé hozadalmas, úgy, hogy az összes tudnivalókat s rovat keretein belül megadni nem tudjuk. Ajánljuk, hogy vegye meg a kiadóhivatalunkban kapható: Grabner E. Gazdasági növények nemesítése című könyvet, amelynek ára 5.60 pengő. A könyv az összes nemesítési munkákat ismerteti. 2. Felebbezze meg az illetékes adóhivatalnál. 3. Évi négy igás napszám. 4. Állandóan megemlékezünk az érempótdíjak folyósításának szükségességéről és mi is őszintén óhajtjuk, hogy minél előbb fizetésre kerüljön a sor. A közeljövőben remélhető a pótdíjak kérdésének rendezése. 5. Forduljon a következő cégekhez és kérjen ajánlatot: Vulkán gépgyár rt. (Budapest, V., Váci-ut 66.), Magyar Általános Gépgyár rt. (Mátyásföld.), Aetna gépkereskedelmi rt. (Budapest, V., Pozsonyi-ut 2/c.), Ganz és Társa Danubius gép- és vagon- és hajógyár rt. (Budapest, X., Kőbányai-ut 31.), Ferrometall gépipari rt. (Budapest, V., Nádor-utca 6.).

Kérdés: *1. Melyik jobb szeparátor: az Alfa, vagy a Baltic? 2. Hol lehet jól értékesíteni teavaját? 3. Mit vessek a most lekerülő szalastakarmány helyett? (F. J., Kondorostanya.)* — **Felelet:** Mind a kettőt sikerrel használják. 2. Budapesten a Háztartás szövetkezet készséggel átveszi, ha jóminőségű. Irjon a Háztartás Szövetkezetnek Budapest, IX., Bakács-tér 8.). 3. Fehérmustárt, kölest, pohánkát, esetleg tarlórépát.

Walent György: Postásnak jelentkezhet a m. kir. Posta-vezérigazgatóságnál (Budapest, I. Krisztina-körút 12.), utcaseprőnek a Budapest Székesfőváros Köztisztasági Hivatalánál (VIII., Kun-utca 6.), katonának pedig jelentkezhet a járási népgondozókirendeltségnél; ott a többi tudnivalót közlik.

Kérdés: *Burgundi répám igen gyatra, a kikelés után szemlátomást pusztul, mit tegyek vele, hogy legalább egyrészt megmentsem? (M. V., Nemesvid.)* — **Felelet:** Ugy véljük, répaföldjében a nitrogén hiányzik. Orvoslásul azt ajánljuk, hogy ganajlét higitson fel azonos mennyiségű vízzel és ezzel az oldattal öntözze meg a sorok közét. (De a leveleket ne!)

Losonci típusu

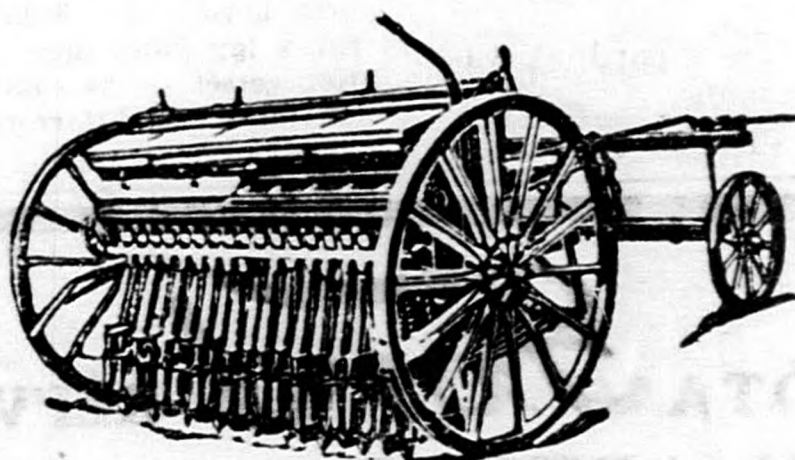
vetőgépre van önnek szüksége,

ha többet és olcsóbban akar termelni

„RECORD DRILL” sorvetőgép

„RECORD VIII” sorvető és sortrágyázógép

Sorban vet!

Sorban trágyáz!

UJDONSÁG! 32 soros traktorvontatású sorvető- és sortrágyázógép
Gyártja az **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.**

BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 19. :: TELEFON: Lipót 909—34.

Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-ut 65.

Fióktelep: Székesfehérvár, Nagy Sándor-utca 9.

TRÉFÁK

Előrelátás.

- Jancsika, mit kaptál a születésnapodra?
 - Egy modern beretvakészletet.
 - Mit hallok, hiszen te csak kilenc éves vagy!
 - Igen, de amig megnövök, a papa fogja használni.
- (Beküldte: VESZELY MIHÁLYNÉ, Cserhátalápról.)

Megmagyarázta.

- Kérdi egy ember a barátjától, aki arról volt híres, hogy mindenre megfelelt.
- Megtudnád-e mondani, hogy miért a nyakra nőtt az embernek a feje?
 - Még azt se tudod? Hát hogy a nyakra való föl ne esuszson róla.
- (Beküldte: BODA MIHÁLY, Törökszentmiklósról.)

Házassági ajánlat.

- Tudnék egy megfelelő hajadont számodra.
 - Hagyd el barátom, a mai lányok ...
 - Ki beszél itt mai lányokról? A hajadon legalább is ötven éves.
- (Beküldte: SZABÓ MARIKA, Nógrádpalotásról.)

Megmagyarázta.

- Khóbit nagygyakorlat alkalmával kiállították az egyik ágyuhoz őrszemnek. A szolgálatot tevő tiszt azonban nem találta a helyén, jött persze másnap a kihallgatás.
- Miért hagyta el az őrhelyét? — kérdi a százados.
 - Százados ur jelentem alássan, ha egy ember jött volna, az ugy sem tudta volna ellopní, ha pedig többen jöttek volna, akkor én ugyis hiába lettem volna ott.
- (Beküldte: KELEMEN VENDEL, Nokról.)

Megbánta.

- Bíró: Maga egy pár cipőt lopott, megbánta, — amit tett?
- Tolvaj: De még hogy megbántam, bíró ur, mikor két számmal nagyobb kellett volna.
- (Beküldte: IFJ. KISS BAGOLY JÓZSEF, Botykáról.)

Kedélyes eset.

- Feleség: Az Istenért mi történt veled?
- Férj: Btkfalvyval volt egy kis vélemény eltérésem.
- Feleség: S így elvert? ... A cikkered eltört ... a fogad kiesett, az orrod betört ... Remélem, neki is eltört valamije?
- Férj: Hogyne, — a botja.
- (Beküldte: OBORNI DÉNES, Cserhátalápról.)

Megadta neki.

- Beállít a zsidólegény apjához a boltba.
- Tátikám, adjál nekem egy fél libamájat, mert nagyon megéheztem.
 - Adok, — felelt az öreg zsidó, — de csak pénzért.
 - Mire a fiu így válaszolt:
 - Nü-ü-ü? Hát azt hiszed te, hogy ha én pénzért akarok venni valamit, hát eljövök tehozzád? Hiszen pénzért kapok én tisztességes boltosnál is ...
- (Beküldte: BARÁTH JÁNOS, Bolvárdról.)

Az igazi ok.

- Mama: Te Ilka, mos már a tizedik bálba mégy. Én már az első alkalommal célhoz jutottam.
- Ilka: Azt elhiszem, a mama a papával. De a papának valószínűleg már akkor sem volt beleszólása semmibe.
- (Beküldte: PÓR VINCE, Patról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Julius 15-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Izsák, Szőreg. — Állatvásár: Ráckeve. — Marha- és sertésvásár: Gyula. Kirakodóvásár: Hódmezővásárhely.

Julius 16-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Győr, Heves, Kecel, Moson, Nagyatád, (sertésvásár bizonytalan), Paks, Kakaca, Seregélyes, Szentgál, Szikszó, Tüskevár, (sertésvásár bizonytalan), Vámosmikola. — Állatvásár: Szécsény. — Kirakodóvásár: Hódmezővásárhely, Ózd, Ráckeve, Tatabánya.

Julius 17-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Véménd. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsódnádasd.

Julius 18-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Hajdunánás, Nyirmada, Zomba. — Állatvásár: Salgótarján.

Julius 19-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonendréd, Marcaltó. — Kirakodóvásár: Salgótarján.

Julius 20-án, pénteken.

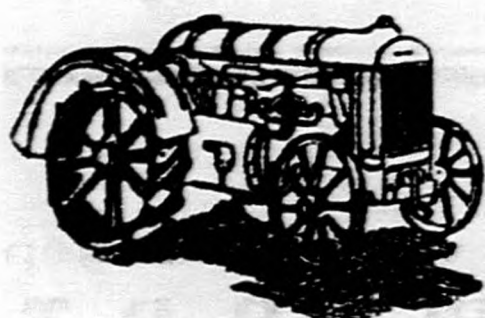
Állat- és kirakodóvásár: Böhönye (sertésvásár bizonytalan), Hosszuhetény, Körmen (sertésvásár bizonytalan), Szalkszentmárton, Szentes.

Julius 21-én, szombaton.

Kirakodóvásár: Szentes.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. S., Geszt. A tréfa jó. — S. I., Vindornyasöllős. A tréfa nagyon régi, de hogy kedvét ne szegjük, közöljük. — T. S., Nyugot-szenterzsébet. A tréfa bevált. — Sz. G., B. Derecske. Közlünk belőlük. — ifj. Ó. S., Csánig. „A gyümölcsvédelem“ című füzet elfogyott; a másikat elküldöttük. A második rejtvény jó. — O. J., Edelény. — A füzetet elküldjük. A szemrehányás méltatlanul ért bennünket. — B. S., Ártánd. Van még rejtvénye. — ifj. P. J., Rezi. Ezt a tréfát már közöltük a „Vasárnap“-ban. Legközelebb értesítjük arról, miként kell a kéredezett rejtvényeket megfejteni. — R. J., Szentertornya. Csak egy tréfa vált be. — Id. S. F., Hegymagas. Mást kérünk, ez már nagyon ismert. — F. J., Markotabödöge. A verses jókívánságáért fogadja leghálásabb köszönetünket. — K. P., Kacsola. A rejtvény jó. — Cs. J., Kiskovár. Köszönősortait hálás szívvel fogadtuk. Verseire később küldünk választ. — Sz. J., Nyulfala. Számrejtvénye jó. — özv. Sz. I.-né, Szegvár. Valamelyiket közöljük, de átalakítjuk szórejtvényé. — B. I., Törökszentmiklós. Nagyon örültünk kedves, elismeréső sorainak. Rejtvényeiből közlünk. — H. Á., Hajduszoboszló. Közlünk belőlük. — ifj. B. I., Szekszárd. Jók. ifj. N. J., Csánig. Köszönjük lapunk érdekében végzett szives fáradozását. Számítunk reá, hogy ősszel eredményről is tudósít bennünket. — ifj. B. I., Szigetszentmiklós. Válogatunk belőlük. — H. J., Pálfa. Rendkívül sajnáljuk, de olyan rejtvényekkel nem foglalkozhatunk, melyeknek megfejtését nem közlik velünk olvasóink. Ön ezt elmulasztotta, tessék a megfejtéssel együtt újra beküldeni. — P. I.-né, Kistemplomtanya. Tréfáiból közlünk. Kérdéseire a „Tanácsadó“ fog válaszolni. Rejtvényeit nem használhatjuk, mert képrejtvények. Másfajta rejtvényt kérünk. — ifj. T. J., Kecskemét. Közlünk belőlük. — Ó. S., Csánig. A pontrejtvénye jó. — Lantos. Ezek a versek nem közölhetők. Néhány költeményét már a közlendők közé soroztuk s így öntől már mindig jobbkat várunk. — ifj. R. P., Gordisa. Két versét — sajnálatunkra — nem közölhetjük. Úgyesen versel, de alkotásai nem kiforrottak. Ám biztosak vagyunk benne, hogy kapunk jobbkat is.

1910 óta **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Fiók: Székesfehérvár Budapest, Kossuth Lajos-utca 12. sz. Sürgőnycim: Hanco Budapest
Magyar Király-szálló épület. Kérje 2. sz. prospektusunkat

FORDSON traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — Tudunk azonnal szállítani.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

U . a . b . t . b . k . v . t .
e . j . s , é . m . g . o . s .
j . o . t . m . e . e . t .

(Beküldte Noskóné Fábrián Emilia Cserhátszentivánról.)

2. Szórejtvény.

$\frac{1}{2}$ **TI az** $\frac{4}{4}$ **S lobog &** (e=é)

(Beküldte Peti János Liszórol.)

3. Szórejtvény.

Szopik 4 P 70 f lány
(l=v)

(Beküldte ifj. Bodri István Szekszárdról.)

4. Szórejtvény.

W
(é=e)

(Beküldte Dobó Lajos Öttömösről.)

5. Betű- és szórejtvény.

ssssssss $\frac{ak}{zó}$ sssssss (-s) **AZ**
szoknya A

(Beküldte Kovács Lukács Kisujszállásról.)

6. Szórejtvény.

D a kertí növény **OT**

(Beküldte Csikai Sándor Tiszaladányról.)

7. Pontrejtvény.

. l . e . r . t . e . m . r . l . r .

(Beküldte Sebők István Szentetornyáról.)

8. Pótlórejtvény.

—ő	—öz	
—lap	—gy	—em
—a	—ág	—lom
—ár	—k	—ém
—lom	—ont	

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

9. Pontrejtvény.

T . v . sz . l . a . á . a . v . n . e . e . l . l . e .

(Beküldte Komjáti Antal Gyöngyöshalásról.)

10. Pontrejtvény.

a . i . á . n . k . e . t . l . a . i . e . l . b . t

(Beküldte Kardics Jenő Gógánfáról.)

12. Pontrejtvény.

cs . cs . b . cs .

(Beküldte Tóth Sándorné Kunmadarásról.)

11. Szórejtvény.

S ta ta

(Beküldte Farkas Károly Kiskundorozsmáról.)

13. Szórejtvény.

i os os
(á=a)

(Beküldte ifj. Tóth István Alsódvadászról.)

14. Szórejtvény.

Ki Ki hamis Balaton

(Beküldte Molnár István Nagypallról.)

15. Névrejtvény.

Siklós, Endröd, Karcag, Öcsöd, Vésztő, Sarkad.

(E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy ismert magyar hadvezér nevét kapjuk.)

(Beküldte ifj. Szabegyházy János Kondorosról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 32-ik számban közöljük.

A 26-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Asszony lesz a lányból, bimbóból a rózsá.**

2. Kockarejtvény:

9	8	3	5
4	5	7	9
5	6	7	7
7	6	8	4

3. Pontrejtvény: **Későn ősszel száll a fecske messzire.** 4. Szórejtvény: **Fiumei kikötő.** 5. Névrejtvény: **Alsómocsolád.**

6. Számrejtvény: **Bethlen, Apponyi** (a második „p” hiányzik!).

7. Szórejtvény: **Békekonferencia.** 8. Betű- és szórejtvény: **Rózsaszínű álmok.** 9. Szórejtvény: **Csallóköz.** 10. Pontrejtvény: **Sirassatok engem orgonavirágok.** 11. Szórejtvény: **Kárvallás.**

12. Szórejtvény: **Poroszkál.** 13. Betű- és szórejtvény: **Kéményseprő.**

14. Kockarejtvény:

C	s	a	n	á	d
s	á	r	o	s	
a	r	u	s		
n	o	s			
á	s				
d					

15. Pontrejtvény: **A magyarnál nincs árvább a világon.**

16. Pontrejtvény: **Becsületes.** 17. Pontrejtvény: **Balassagyarmat.**

Helyesen megfejtették: Orosz János, ifj. Lipták Ferenc, Buzás Sándor, ifj. Bodri István, Kirschner Jolán, Takács Rezsőné, Zilahy Juliska, Sajgó Ferenc, Peti János, Csikai Sándor, Farkas Károly, Peták Vilma, Vajkó Benő, B. Kiss Lajos, ifj. Őri Sándor, ifj. Daru János, ifj. Rajos József, ifj. Borsos István, Kepenyés György, Kovács Lukács, Sebők István.

Jutalomkönyvet nyertek: **B. Kiss Lajos (Biharderecske), Vajkó Benő (Cegléd), Kepenyés György (Csabacsüd), Peti János (Liszó) és Csikai Sándor (Tiszaladány).**

A 27-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, jövő számunkban közöljük.

Hosszulejáratu kölcsönöket

előleg nélkül hét- és félszázalékos 35 éves **amortizációs dollárkölcsönöket**, továbbá nyolc- és fél százalékos bármikor visszafizethető **pengőkölcsönöket**, konverzióval is, folyósított ingatlanokra:

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat,

Budapest, V., Lipót-körut 10. Tulajdonos: (Okányi és Irmler okleveles gazdák).

Zöldhitel. Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: Hiteles kataszteri birtokiv és hiteles telekkönyvi kivonat.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(7. folytatás.)

VI. FEJEZET.

Pamela Osborne.

Most már minden idegemet izgalomba hozta ez az ügy, amelynek szárait most kezdték fonogatni. Pillanatok alatt végiggondoltam minden részletét és elkövetkezhető lehetőségét, de nem árultam el magamat. Könnyen rávehettem volna Osbornet, hogy ne tegye meg tervbevett utazását, de ekkor bizonyára gyanút fogott volna az a Samnak szólított, sörte haju bandita, aki pokoli tervének megfelelően rábirta Osbornet, hogy a bányáihoz utazzék. Elhatároztam, hogy egyelőre a milliomosnak sem árulok el semmit, de vigyázni fogok rá és megvédem, hogyha szükség lesz a védelemre.

Közömbös arccal ezt kérdeztem tehát:

— Kellemetlen híreket kaptál? Ki volt a vészmadár?

— A titkárom, Sam Wilkinson, — felelte Phileas Osborne. — Ő most jött vissza bányákból s ő tartja szükségesnek, hogy magam is elmenjek.

Nagyot dobbant a szívem: Sam Wilkinson, hiszen ez az én emberem! Erre igazán nem gondoltam volna, hogy ő a titkárja az én barátomnak. Most legalább tudom, hogy a jómadarat hol kell keresni!

Tovább érdeklődtem Phileasnál:

— Kellemetlen hírekről beszélsz ... talán nincs valami komolyabb baj?

— Egyelőre semmit sem lehet tudni, — felelte Osborne. — Az egyik tárnában, amely a legdusabb volt aranyban, viz tört elő, amely lehetetlenné teszi a munkát. Hogy a helyzeten változtassunk, nagyarányú és költséges munkálatokra lenne szükség és Wilkinson nem akarta ezeket a saját felelősségére elrendelni. El kell mennem magamnak is, hogy megvizsgáljam a helyzetet s dönthessek, mily módon tegyük lehetővé a munka folytatását.

— Sokkal kisebb a baj, mint gondoltam! Ezért nem is érdemes ilyen nagy utra kelni!

— Wilkinson határozottan szükségesnek tartja, hogy elmenjek. Különbén is, már régóta nem láttam a bányáimat, ideje, hogy meglátogassam őket.

— Nem a legirigylendőbb szórakozás az ilyen ut! — mondtam mosolyogva. — De ha már elmegy, szeretnék veled tartani ... Sohasem láttam még aranybányát s ez jó alkalom lenne, hogy most végre kielégítsem kíváncsiságomat.

Phileas Osborne lelkendezve ragadta meg a karomat.

— Ó, ez pompás volna! Komolyan beszélsz?

— Természetesen ... Ismétlem, veled tartok, feltéve természetesen, ha nem leszek terhedre.

— Erről szó sem lehet! Boldoggá teszel, ha velem jössz!

Most már magam is örömmel indulok el erre az utra.

— Ez megnyugtató! Mikor indulunk?

— Három nap múlva. Előbb nem tudok ... Halaszt-hatatlan dolgaim vannak itt, azokat még el kell intéz-nem.

— All right! Rendben van! Tehát három nap múlva!

Osborne mosolyogva bólintott.

Ebben a pillanatban édes illat legyintett meg. Pamela jött felénk. Mosolyogva fordult atyjához és így szolt:

— Atyus, most hallottam Mr. Wilkinsontól, hogy a bányákhoz utazol. Mr. Wilkinson kijelentette, hogy ez igen kedvező alkalom arra, hogy én is megnézhessem az aranyások világát, azt ajánlotta hát, hogy tartsak veletek.

Megrezzentem: a bandita ugyancsak gyorsan dolgozik! De megőriztem hidegvéremet és Osborne helyett én feleltem Pamelának.

— Drága Pamela, mondjon le erről a kívánságáról, ha ugyan valóban az a kívánsága, hogy elkísérje édesatyját. Nem az olyan törekeny virágszálnak való ez az ut, mint amilyen ön is!

A szép leány haragos tekintetet vetett rám.

— Atyus, ne hallgass rá! — mondta azután Osbornenak. — Nem vagyok gyámoltalan gyermek!

— Kedvesem, — igyekezett kibékíteni őt Phileas, — Jimmynek joga van így beszélni, mert ő is velem jön, tehát ...

— Ah! — kacagott Pamela. — Akkor hát együtt megyünk! Így legalább meggyőződhetik róla, hogy megállok a helyemet a Vad Nyugaton is.

Rám is mosolygott, de azért tovább évődött.

— Jimmy, maga a legönzőbb ember a világon!

— Ah! Szörnyü vád s igaztalan!

— Várja meg, amíg kitergegetem a bűnét! A legönzőbb ember! Minden izgalmas kalandot a maga számára követel, engem meg bezárna egy üvegkalitkába.

— A kis madárkáknek ott a helyük és nem a Vad Nyugaton, — gunyolódtam, de Pamela hamar elhallgatott.

— Majd meglátja, hogy ebben a „kis mardárkában“ egy sas szive dobog!

— Csodálatos hasonlatai vannak! Egészen elképesztett!

— Csak csufolódjék! Gonosz ember!

— Bocsásson meg, sasszivü madárka!

— Szeretném most összeboxolni magát! De várjon csak, a büntetés nem marad el.

Amig évődtem, elgondolkoztam, hogy miféle veszély érheti Pamela Osbornet, ha velünk jön. Minden lehetőséget végiggondoltam és arra a meggyőződésre jutottam, hogy talán az lesz a legjobb megoldás, hogy csakugyan velünk tart. Hiszen így legalább a szemünk előtt lesz és vigyázhatunk rá, míg ha itthon marad, az a gazember Sam Wilkinson könnyen csapdába ejtheti. Bizonyára számolt azzal is, hogy Osborne esetleg nem viszi magával a leányát s erre a lehetőségre is megtette pokoli intézkedéseit. Világos, hogy Pamelának velünk kell jönnie!

— Félek a sasoktól — mondtam mosolyogva. — Egykettőre széttépik az embert. Inkább békét ajánlok, vagyis teljesen meghódolok. Tartson velünk, ha igazán ez a kedve s édesatyja sem ellenzi.

— Jimmy! — horkant fel Osborne — te is olajat öntesz a tüzre?!

Olyan szemrehányóan nézett rám, hogy elszégyeltem magam. Tölemtelhetőleg igyekeztem megnyugtanni.

— Phil, — mondtam minden rábeszélőképességemet igénybe véve — gondold meg jól, hogy sohasem lesz ilyen kedvező alkalom arra, hogy Pamela is megnézhesse a bányáidat. Elvégre egészen jó társaságban utazik s hogy tökéletesen megnyugtassalak, kijelentem, hogy gondoskodom a biztonságáról. A haja szála sem fog meggörbülni, erre kezet adok.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 9-én.)

Gabonaföldszed. *Készárúpiac:* Uj buza 77 kg-os tiszavidéki 28.85—29.05, felsőtiszai 28.75—28.95, fehérmegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.55—28.75, rozs pestvidéki (uj) 24.75—25, más (uj) 24.75—25, árpa elsőrendű (uj) 23.50—23.75, repace 43.50—44.50, zab elsőrendű 31—31.50, középminőségű 30.50—31, tengeri tiszántúli 29.70—30, egyéb 28.75—29, korpá 23.75—24 pengő métermázsánként. — *Határidőpiac:* Buza októberre 29.12—29.14, márciusra 31.36—31.38, októberre 28, rozs októberre 25.22—25.24, márciusra 27.08—27.10, tengeri júliusra —, májusra 25.22—25.24 pengő métermázsánként.

Liszt. *A nyílt piacokon:* Buzadara 56—64, duplanullás finom téstaliszt 52—54, nullás 51—54, kettős főzöliszt 49—52, négyes kenyérliszt 47—50, hatos 45—46 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. *A nyílt piacokon:* Lenese 70—100, hántolt egész borsó 90—160, feles 60—130, fehér aprószemű bab 44—60, nagyszemű 50—80, színes 46—76, finom árpakása 80—100, durva 60—74, tojásos tarhonya 120—140 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: bab, fehér 45—46, bab, tarka 32—34, bab, fűj 48—50, biborhere 95—100, csillagfürt 25—26, csibehur 35—40, cukorcírok 34—36, kendermag technikai célokra 40—42, köles, fehér, vetési célokra 45—50, köles, piros, vetési célokra 32—34, lenmag 48—50, mák, étkezési célokra 95—100, muhar 54—56, mustár 45—50, pohánka 30—32 pengő.

Takarmányvásár. Rétiszéna elsőrendű uj 11—13, rétiszéna másodrendű uj 8.50—10.50, rétiszéna harmadrendű csomagolásra 5—8, lucerna- és szénakeverék 10, lucernaszéna 11.50—14.25, búkköny- és szénakeverék 9, zabosbúkkönyszéna 9—11.50, búkköny- és zöldzabkeverék 9, búkköny- és árpa keverék 9, zabtakarmány 9—11, alomszalma elsőrendű 5.50—5.70 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmányvásár. Árpakorpa 24, buzakovka 22, buza 23.50, buzatakarmanyliszt 27.50, gabonamoslék szárítva 28.50, konkolydara 23, köleshéj darálva 13.50, napraforgópogácsa 29, repace 25, répaszelet szárított 18.50, rozskonkoly 22, rozskorpa 23.50, rozstakarmanyliszt 27, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 31 pengő métermázsánként.

Bugonya. *Nagybani árak:* Uj rózsaburgonya vagontételekben 10—11 filléres kilogrammonkénti áron került eladásra.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós elsőrendű 1.30—1.44, kivételesen 1.48, másodrendű 1.20—1.28 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 0.94—1, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 0.98—1.08, 1½—2 éves üszök 0.96—1.20, 1½—2 éves tinók 0.92—0.98, fiatal friss fejős tehén 1.28—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Árak: Legjobb minőségű ökrök: 100—116, kivételesen 120, középminőségű 76—98, gyengébb 56—74, bika legjobb minőségű 106—114, kivételesen 116, középminőségű 98—104, gyengébb 88—96, tehén legjobb minőségű 98—108, kivételesen 112, középminőségű 72—96, gyengébb 54—70, növendékmarha 64—108, kicsontozni való 36—52 fillér kilogrammonként.

Gyapju. A gyapjupiacon semmi változás nem észlelhető, forgalom nincsen, mert úgy az eladók, mint a vevők tartózkodón viselkednek.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.56—1.64, marhabőr (tarka) 1.63—1.76, borjubőr (hosszu lábbal) 2.90—3 pengő kilogrammonként.

Juhvásár. Kiverő- és anyajuh 0.64—0.80 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. *Jobb minőségű lovak:* Hátsó csikó 20—110, könnyebb kocsiló (hintós és jukker stb.) 500—650, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 390—800, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 220—400, számmár 70, alárendelt minőségű lovak 30—350, vágólovak 20—180 pengő darabonként.

Husvásár. *A nyílt piacokon:* Vesepecsenye, tisztított 400—560, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 220—300, firtó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—280, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felszeletelt comb 320—480, sütnivaló 200—380, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 200—230, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 150—180, bárányhús eleje 180—220, hátulja 220—300 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús:* Friss karaj, comb, tarja, lapocka 270—400, friss oldalas 200—260, kocsonyának való 80—140, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 180—208, sózott kenyérszalonna 220—240, füstölt 220—260, hárj 220—236, zsíros tepertő 200—240, sertésszir 200—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Tyúk 300—500, csirke 100—350, ruca 300—950, lud 600—1800, pulyka 500—1400 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 230—280, csirke 320—500, hizott ruca 250—300, sovány 220—260, hizott lud 240—300, sovány 220—230, hizott pulyka 260—320, sovány 220—250, ludmáj 400—1000, ludzsír és hárj 260—380, ludaprólék 150—220 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 11—12, főzőtojás 9—10 fillér darabonként.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon:* Harcsa 600, felszeletelve 1000, ponty 250—350, kárász 130—200, compó 200, apró kevert hal 160—200 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. *A nyílt piacokon:* Teljestej 34—41, lefölözött 14—16, yoghurt 88—155, tejszín 320—360, tejföl 180—200 fillér

**MINDEN HÁZNÁL LEGYEN
2-3 GYEREK
ÉS LEGALÁBB EGY ÜVEG
DIANA
SÓSORSZESZ**

literenként, centrifugált teavaj tömbben 560—600, 10 dkg.-os csomagolásban 600—640, főzővaj 480—540, szedett vidéki vaj 460—500, juhvaj 450—520, tehénturó 100—130, sovány tehénturó 78—80, juhturó 300—380, kevertturó 200—300, lipői turó 340—400, hazai ementáli 720—800, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Zöldség. *A nyílt piacokon:* Sárgarépa csomója 2—20, petrezselyem zöldjével 2—16, zeller darabja 3—10, kalarábé zöldjével darabja 2—8, karfiol kilogrammja 30—100, vöröshagyma 34—40, vöröshagyma zöldjével csomója 2—8, uj, zöld fokhagyma csomója 4—16, fokhagyma kilója 35—50, cékla 20—30, nyári fejeskáposzta, ujdonság, kilója 26—80, savanyított káposzta 110—160, kelkáposzta 24—70, fejesaláta darabja 2—8, kötött saláta 4—10, torma 40—160, burgonya ujdonság 14—40, rózsa 26—32, közönséges 14—20, tömör csiperkegomba 240—400, ehető tinorú gomba 250—280, székfűgomba 200—400, éti várgánya gomba 150—400, hónapos retek csomója 5—12, jánosnapi retek csomója 4—10, kilója 8—12, ugorka, ujdonság 50—100, ecetes ugorka 100—140, kovászos 180—250, vizes 75—80, apró hegyes zöldpaprika darabja 5—14, tölteni való 15—30, savanyított zöldpaprika kilója 100—160, főzőtök 16—60, paradicsom, ujdonság, 200—300, zöld vajbab 80—120, hüvelyes zöldborsó 10—15, kifejtett 60—80, spárga 30—100, sóska 25—40, tisztított paraj 25—60, gyökerez 15—30 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. *A nyílt piacokon:* Közönséges körte 50—120, aszalt-szilva 50—120, szilvaiz 136—160, gyümölcsiz 140—400, ropogós cseresznye 40—130, lágy 20—70, nagyszemű meggy 40—140, aprószemű 30—60, erdei szamóca 140—300, nemesített kerti eper 30—160, ananászper 80—120, ribizli, 35—80, köszméte 40—80, keményhéjú dió 90—140, zöld dió 60—120, dióbél 360—600, héjazott mogyoró 300—400, héjazott mandula 560—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. *A nyílt piacokon:* Édesnemes paprika 480—560, félédes, gulyás 380—480, rózsa 280—400, erős 200—240, kereskedelmi 160—200, kék mák 100—120, pergetett méz 240—260, házi szinzappan 140—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. *Termelői árak Szegeden:* Csöves paprika füzérenként 3.80—5, édesnemes paprika kilogrammonként 2.56—3, félédes paprika kg-ként 1.68—2.16, elsőrendű paprika kg-ként 1.20—1.40, másodrendű paprika kg-ként 0.52—0.72, harmadrendű paprika kg-ként 0.24—0.42 pengő. — *Kalocsán:* Édesnemes paprika kg-ként 2.24—2.50, rózsapaprika kg-ként 1.10—1.45, másodrendű paprika kg-ként 0.60—0.90, harmadrendű paprika kg-ként 0.35—0.50, válogatott csöves paprika füzében kg-ként 1—1.20 pengő.

Fapiac. Válogatott lucfenyődeszka 125—134, elsőosztályú fenyődeszka 24 milliméteres alapon 122—132, másodosztályú áru 102—108, harmadosztályú áru 85—90, hosszú lécs 90, lucfenyőzárlecs 98—100, fűrészelt fa 6 méterig 75—80 pengő köbméterenként, rud, 8 cm-es 50—56 fillér, 10 cm-es 65—72 fillér folyóméterenként a raktáron. Száraz erdélyi bukhasáb ára a határállomás fekvése szerint 230—250 pengő. E színvonalon mozog a hasonló minőségű belföldi bukhasáb ára is.

Borpiac. Kadarka bor 3.80—4.50, zöld-fehér áru 4—5, édeskés, magfokú urasági tételek ára 5.50—6 pengő Malligand- és hektoliterfokként a termelő állomáson.

Szesz és szeszitalok. Törköly 4.60, szilvórium minőség szerint 5.50—5.60, elsőrendű kék szilva 6—6.20, seprő 4.30, borpárlat 6.50—6.80 pengő a termelő állomáson, hozzáadva 2 százalékos forgalmi adót.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára július hó 9-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.90 (28.05); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.30 (2.31); német

márka 1.37 (1.37½); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Csehkorona 16.98 (17.06); szerb dinár 10.03 (10.11); francia frank 22.75 (22.95); lengyel zloty 64.10 (64.40); román lei 3.49 (3.54); olasz lira 30.50 (30.70); osztrák schilling 80.80 (81.15) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.30 (23.40); ezüst korona 0.42 (0.44); ezüst forintos 1.13 (1.16); ezüst ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **MAYER EMIL.**
KIADJA: **CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.**

Patkány-, egérintő
„RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-irtószerek,

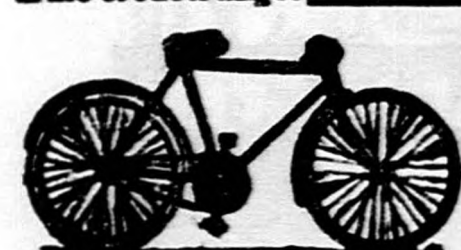
biztos hatású irtószer, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratórium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

A világot 32 év óta **THE CHAMPION**
uraló eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg-lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk.

Külső gumi 6.80 Pengőtől belső gumi 2.10 P-től. Gyermek biciklik olcsón kaphatók.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

MÁTHÉ ANDRÁS
vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.
Legmodernebb pálinkafőző készülékek raktára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól B. villamossal.
Kérjen árajánlatot.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemi-betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Mravkó József utóda
Gyurusz György
puskamű es és fegyverkereskedő
Budapest, Károly-körút 22
(Röser-bazár udvarban.)
ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára!

Kölcsönt óhajtóknak fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J. 418-79
Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs** kölcsönt 7½ százalékos típusban **készpénzben is.** Amerikai bankkölcsönt **bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.** **Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítettük.**

GANZ és TÁRSA—DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. Schlick-Nicholson Telep

Budapest, VI., Váci-ut 45—47. Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK:

Szeged, Kölcsey-utca 1.
Szombathely, Zanati-ut.
Eger, Káptalan-utca 8.
Nyíregyháza, Széchenyi-tér 7.

Vontatós és magánjáró lokomobílok, gőz-, benzin- és szivógáz-üzemre.

Cséplőkészletek

RAKTÁRAK:

Pécs, Kaposvár, Győr,
Baja, Szolnok, Nagykanizsa, Debrecen, Miskolc, Békéscsaba.

Acélkeretes és fa-keretes golyós-csapágyas cséplőgépek minden nagyságban.

Schlick—Hanomag Traktorok. „Ásványi“-féle tengeri szár-tépőgépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.